

A TERVPÁLYÁZAT TERVEZÉSI PROGRAMMJA

1. A FELADAT MEGFOGALMAZÁSA

A Kossuth tér tervezett átépítése megteremti annak a lehetőségét, hogy olyan, a városrésznek karaktert adó, korszerű, többfunkciós városi köztér-közpark együttes jöjjön létre, amely találkozóhely és pihenőterület, ugyanakkor a környező utcák gyalogos forgalmának átvezetését és összekapcsolását is szolgálja, valamint megfelel a megfogalmazott biztonsági követelményeknek is.

A tervező feladata a „Kossuth tér felszínrendezési munkái” tárgyú tervpályázati eljárásban nyertes pályamű, a bíráló bizottság ajánlásai, valamint a tulajdonos és a Kiíró által megfogalmazott elvárások alapján építési engedélyezési tervek valamint részletes kiviteli terv készítése minden szakágban.

A tervezés során az alábbi követelmények figyelembevételével kell eljárni:

Városépítészeti, építészeti, környezetrendezési követelmények

Az Országházat körülvevő Kossuth térnek szimbolikus jelentősége van, ezért a tér rendezését követően olyan (tér)építészeti értéket kell képviselnie, amely révén egyszerre felel meg a hármas követelményrendszernek: reprezentatív köztér, a városlakók és turisták számára vonzó, kellemes környezetet biztosító találkozó- és pihenőhely, amely kialakítása, térbútorai révén az Országház épületének és magának a térnek a biztonságos használatát is megteremti.

Az Országház nagyvonalú építészeti megfogalmazása a környezet vonatkozásában is hasonló léptékű és eleganciájú gondolkodást igényel. A reprezentatív funkcióhoz méltó kiemelkedő minőség mind esztétikai, mind műszaki értelemben - a térburkolatok, a díszkerítés, és a parkrészek tekintetében is - követelmény a pihenési, turisztikai célokra való alkalmasság kielégítése mellett.

Tervezési irányelvként kell tekintetbe venni az épület és környezetének kiemelkedő műemléki és városképi értékét, és olyan megoldást kell választani, amely az évtizedek során eltűnt értékeket a 21. századhoz méltó módon újra érvényre juttatja az eklektikus arculatú téren, amely hangulatot még ma is tükrözik a járdaszegélyek, park-rácsok.

A feladatot az Országház épülete és a Kossuth tér közötti szerves kapcsolat fenntartásával, illetve rehabilitálásával, lehetőség szerint a hármas tagolású tér-szerkezet (az épülettől északra és délre egy-egy kisebb, a főbejárati homlokzat előtt pedig nagykiterjedésű tér) érvényre juttatásával kell megoldani.

Különös figyelmet kell fordítani az Országház főbejárati homlokzata impozáns vizuális feltárulására az Alkotmány utca irányából.

A Pályázónak belső biztonsági zónát is el kell határolnia, amely határa 20 méternél nem lehet közelebb az épület kiszögéléseinél, falánál és a szellőző kutaknál. A belső zóna határát az átlépést megnehezítő, védelmet biztosító akadállyal és behatolásjelző rendszerrel kell ellátni.

Az elhatároló elemek tervezésekor a gépjárművek behajtására alkalmas szakaszon olyan fix és süllyeszthető elemek beépítése szükséges, amelyek a nagy tömegű gépjárművek erőszakos és illetéktelen behatolását megakadályozzák. További biztonsági szempont az elhatárolás folytonossága, valamint a térbútorok átláthatósága, könnyű ellenőrizhetősége.

A gyalogosfelületek egészét egységesen megtervezett díszburkolattal kell ellátni a Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata és Szabályozási Terve (továbbiakban B-LVSZ) 73. §-ban előírtak szerint.

A térkialakítás az akadálymentesség szempontjainak figyelembevételével kell, hogy megtörténjen.

A tervezői munka része a területen elhelyezendő utcabútorok rendszerének (térrelhatároló elem, információs tábla, pad) kialakítása.

A felszín alatti parkolók és látogatóközpont gyalogos feljáratai ne jelenjenek meg idegen elemként a téren. A B-LVSZ 73. §-ában előírtak szerint legfeljebb 20 m² alapterületű építményeket transzparens módon kell kialakítani.

A tér fő funkciói

A tér elsődleges funkciója közpark biztonsági elemekkel, azonban az Országgyűlés működésével összefüggő, az állami protokoll és egyéb események, rendezvények gyakorisága miatt mintegy 1000 m² területű összefüggő burkolat megtartására van szükség. Az alábbi rendezvények szempontjai veendőek figyelembe:

- Magyar Köztársaság Lobogója ünnepélyes felvonása
- Államfő, kormányfő delegációk ünnepélyes fogadása az Országház főbejáratán (IX. számú kapun át.)

A Kossuth tér használatával kapcsolatos alapelvek

A Kossuth tér kizárólagos tulajdonosa Budapest Főváros Önkormányzata, amely használati jogot enged a terület közpark része vonatkozásában az Országgyűlés Hivatala számára. A használati jog értelmében a Kossuth tér rendeltetészerű közterületi funkciójú használata reggel 8 óra és este 20 óra közötti időszakra korlátozódik, amely időszak alatt a területet a közparkokra vonatkozó szabályok szerint bárki használhatja.

Nem vonatkozik a használat ezen korlátozása azon esetekre, ha a Kossuth téren nemzeti ünnepen ünnepséget tartanak, külföldi vezetőket, delegációkat fogadnak, egyéb protokolleseményeket szerveznek, azok előkészítése, megtartása, befejezéséhez kapcsolódó munkálatok idejére, ideértve azt az esetet is, ha a Rendőrség (a Köztársasági Őrezred, valamint egyéb rendvédelmi szervek) a mindenkori hatályos jogszabályokban meghatározott feladatainak ellátásához szükséges biztonsági intézkedések által igényelt jogszerű módon területhasználati korlátozásokat rendelnek el.

Tervező vállalja, hogy az Országház előterének külső elhatárolására a villamos vágányzónán belül időszakos megnyitásra alkalmas térrelhatároló elemet (díszkerítést) tervez a nyertes pályamű koncepciójának kiegészítéseként. A térrelhatároló elem létrehozása kötelező a parkterület fenntarthatósága érdekében, annak színvonalas, környezetéhez illő kialakítása elsődleges szempont.

A tér közlekedési és forgalmi rendjére vonatkozó követelmények

A park és a meglévő utak és utcák kapcsolódása a tervpályázatban javasolt koncepció alapján kerüljön kialakításra.

A téren a gépjármű közlekedési útvonalakat az I., VI., XII., XVII. sz. kapuk felhajtóihoz, illetve a IX. kapu protokoll közlekedési kapcsolatának biztosítására kell tervezni.

Az előírások szerinti tűzoltási felvonulási területeket ki kell alakítani.

A gépjárművek által igénybevett felületek burkolata a gyalogos útvonalak és terek burkolatával és a park stílusával harmonizáló legyen.

A tervnek tartalmaznia kell - átmeneti jelleggel - a XVII. sz. kapu előtti területen a felszíni parkolást. A részletesen megtervezendő tervezési területen minimálisan 200 db személygépkocsi felszíni elhelyezését biztosítani kell.

Kertépítészeti követelmények

A tervezés során olyan zöldfelület rendezési koncepciót és ütemezési javaslatot kell adni, amely lehetővé teszi a tér megépítését térszín alatti parkolóval és anélkül. Meg kell jelölni az ideiglenes (konténeres, átültethető) növényzet helyét, típusát.

A tér átalakítása során a meglévő értékes növényzet megőrzendő. A terv megoldást kell adjon olyan városi tér kialakítására, ahol a beépített területek, illetve a burkolt felületek és a biológiailag aktív felületek aránya kedvező, egymáshoz való viszonyuk harmonikus. A növényzet alkalmazásán túl jelentős szerepet kaphat vízfelületek alkalmazása.

Fontos, hogy a tér egész évben és minden napszakban vonzó legyen, ezért kapjon hangsúlyt a városi környezetet tűrő örökzöldek, egyéb karakteres évszaki díszértéket adó városstűrő növények alkalmazása.

A terv tartalmazza a burkolatok típusát, színét, az utcabútorok, parkberendezési tárgyakat (pad, világítótest, növénytartók), más egyedi megoldásokat (szegélyfalak, árnyékolók, térelválasztók).

Térvilágítás

Az esti térhasználat meghatározó eszköze a térvilágítás és a látványvilágítás. A tervnek tartalmaznia kell a tér műemléki értékeihez illeszkedő világítási típusok megoldását is. (pl. kandeláber, alacsony fénypontú parkvilágítás, burkolatvilágítás, növény-, szoborvilágítás stb.)

A tér közművesítésére vonatkozó követelmények

A tér rekonstrukciója során szükséges közműkiváltások megjelenítése a tervpályázathoz kiadott közműgenplan alapján. A terv térjen ki továbbá a locsolóhálózat, a csapadékvíz-elvezetés és térvilágítás hálózatának nyomvonalas bemutatására.

Az Országház biztonságára vonatkozó követelmények

Az Országház és a benne tartózkodók védelme érdekében a Rendőrség az 1994. évi XXXIV. törvény értelmében személy és létesítménybiztonsági rendelkezéseket hozott. Ennek megfelelően a tér rendezése során az épület környezetében biztonsági zónákat kell kijelölni.

A zónák kijelölésének szempontjai:

- Az épület megközelíthetősége
- Az épület robbantás elleni védelme
- Behatolás elleni védelem
- Vészhelyzeti közlekedés és menekítés területigénye.

Az épület megközelíthetősége

A területet az alábbi zónákra kell osztani:

- gépjárművel szabadon,
- gyalogosan szabadon,
- gyalogosan és gépjárművel ellenőrzött megközelíthető.

Az Országház környezete gépjárművel szabadon megközelíthető a Kossuth téri oldalon a vágányzóna vonaláig, a dunai oldalon a rakparti járda külső vonaláig eső terület. Gyalogos közlekedés szabadon az épület közelében kijelölt belső biztonsági zóna határáig lehetséges. Ezen belül ellenőrzött személy és gépjárműforgalmi zóna kerül kialakításra

Ahhoz, hogy a zónahatárok megfelelően biztosíthatóak legyenek, a felszín rendezésénél az alábbiakat szükséges figyelembe venni:

- A villamos vágányzóna vonalán belül, illetve a rakparti járda külső vonalában olyan terepkialakítás, illetve olyan eszközök kiépítése szükséges, amelyek garantálják, hogy a zónán belülről gépjármű még erőszakosan se kerülhessen.
- Az ellenőrző áteresztő pontokon (EÁP-ok) olyan mozgatható eszközök telepítése szükséges, amelyek a zónahatárt ezeken a szakaszokon is biztosítani tudják a fenti feltételeknek megfelelően.
- A gyalogosan szabadon megközelíthető zóna és a belső biztonsági zóna közé olyan elválasztó elemek telepítése szükséges, amelyek megnehezítik az átlépést, ugyanakkor lehetővé teszik a gyalogosok és gépjárművek biztonságos és kulturált beléptetését.

Az épület robbantás elleni védelme

Amennyiben a Kossuth tér jelenlegi villamos vágányzónával határolt területen belül nincs nyilvános gépjárműforgalom és a tér kialakítása, valamint az ott elhelyezett tárgyak illetéktelen gépjárművek bejutását megakadályozzák, úgy a belső biztonsági zóna határát az épület kiszögelléseitől, falától, szellőző-kutaktól mért minimum 20 m-es távolságon futó vonal mentén szükséges kijelölni. Fontos, hogy a kiszögellések között a biztonsági zóna ne kövesse az épület alaprajzát.

A dunai oldalon a minimális védelem érdekében a járda szélének vonalában szükséges kialakítani a gépjárművek behajtását, személyek bejutását megakadályozó védvonalat, valamint méretkorlátozó eszközökkel szükséges megakadályozni a rakparton a nagyobb gépjárművek forgalmát.

Behatolás elleni védelem

Az épület eredményes behatolásvédelme érdekében a belső biztonsági zónán belül olyan sávot szükséges kialakítani, ahol az érzékelők illetéktelen személyek belépését a téves riasztások kizárásával, biztonsággal tudják jelezni.

Vészhelyzeti közlekedés és menekítés területigénye

Az épület körül olyan sávot kell fenntartani, ahol az esetleges tűz, robbanás, elemi csapás miatt vagy más okból az épületben tartózkodókat menekíteni lehet, ugyanakkor biztosítható a mentésre, kárelhárításra érkező speciális mentőcsapatok, (esetenként nagyméretű) gépjárművek helyigénye is.

A tervezésnél alkalmazandó irányelvek, hatósági előírások, szabványok, normatívák:

Vonatkozó általános magyarországi építési és tervezési tevékenységgel kapcsolatos jogszabályok, szabványok és műszaki előírások valamint a helyi építési szabályok figyelembevétele kötelező.

2. A TERVPÁLYÁZAT BÍRÁLÓBIZOTTSÁGÁNAK TOVÁBBTERVEZÉSRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSAI

A Bírálóbizottság a kiírásban szereplő hármas követelményrendszernek (reprezentatív köztér; a városlakók és turisták számára vonzó, kellemes környezetet biztosító találkozó- és pihenőhely; az Országház épületének és magának a térnek a biztonságos használata) megfelelő legjobb pályaművet kereste. Ezek közül a tervek közül is kiemelkedik az a javaslat, mely a magyar közjog hármas pillérére alapozza tér-konceptióját – az Országház mint a törvényhozás, a korábbi FM, közeljövőben Miniszterelnöki Hivatal épülete mint a végrehajtás, és Kúria épületének funkció-váltásával mint az igazságszolgáltatás – alkot hármas egységet. A téralkotó három épület fókuszába helyezi át az Országzászlót.

Az óriási kiterjedésű tér hármas tagolása, melyet Steindl Imre már az Országház eredeti koncepciójában is felvázolt – az épülettől északra és délre egy kisebb, a főbejárati homlokzat előtt pedig nagy kiterjedésű tér –, feltétlenül megtartandó.

A Bírálóbizottság az első díjazott pályaműben elsődlegesnek tartotta az elsősorban észak-déli irányú közlekedési erővonalakat (mind az Országgyűlési Hivatal belső megközelítési vonalát, mind a Kossuth és Rákóczi szobrok méltó környezetének kialakításával és összekötésével létrehozott tengelyeket), amelyeket a Metró megálló és a Vértanúk tere felőli belvárosi feltárás egészít ki.

A növényzet kialakításánál a Bírálóbizottság kedvezőnek ítélte, hogy a kiemelt útvonalak felől – az Alkotmány utcából, a Szabadság térről – gyalogosan érkezők előtt a térkialakítás növénytelepítése nem zárja le az Országház látványát. Az északi és a déli kert kialakításánál is fontos szempont, hogy a két véghomlokzat fasorral való lezárása nem kívánatos (különösen a déli homlokzat esetében), mivel a villamos megállókból, illetve a metróból érkezők ezeket a homlokzatokat pillantják meg először.

Az a kiírásban szereplő igény, hogy a Kossuth Lajos tér éjszakára zárható, díszkerítéssel körülvett parkká alakuljon át – mint az óriási kiterjedésű Hyde Park vagy a budapesti Károlyi-kert, Múzeum-kert –, kevés pályázatban kapott határozott, kivitelezhető javaslatot. A Bírálóbizottság értékelése szerint a nyertes pályamű kisebb módosítással, a koncepció kiegészítéseként képes e követelménynek megfelelni, azt a tér vizuális egységének megtartásával megoldani. Ezt a továbbtervezés során a tulajdonos és a kiíró érvényesíteni kívánja.

Mind a tér kialakítása, mind a városi-belvárosi kapcsolatrendszer szempontjából a Kossuth tér a térfalakat alkotó épületekig terjedő egészének minél egybefogottabb kezelése a kedvező, beleértve az ezt elősegítő forgalomcsillapítási-, illetve a villamos-pálya bevonását célzó törekvéseket is. A Bírálóbizottság támogatja a téren áthaladó forgalom csillapítását, a Nádor utca átmenő forgalom előli lezárásának javaslatát. Ezzel az utcaszakasz a tér részévé válik, és ez minőségi változást jelent a Kossuth tér használatában, a térélményben, hiszen így a Parlamenttel szemben álló két műemléki épületet részévé, valóságos térfalává teszi a térnek. A Bírálóbizottság nem tartja kívánatosnak a teljes forgalom kizárását, a gyalogos rendszer helyett javasolható a korlátozott forgalmúvá alakítás célforgalom és tömegközlekedés további megjelenésével. Javasolja a jelenleg felülvizsgálat alatt levő B-LV SZ és annak közlekedésfejlesztési munkarészébe való beépítését. Ezzel a gondolattal összefüggésben a

Bírálóbizottság kedvező megoldásnak tartotta azokat a javaslatokat is, amelyek a villamos-pálya „zöld-villamossá” történő átépítését javasolták. Tervező a munka során egyeztetéseket folytat Belváros-Lipótváros főépítészével és a terv készítőjével. Az építési engedélyezési terv szabályzatnak való megfelelését jegyzőkönyvben rögzítik.

Az Országgyűlés és hivatala, valamint a Miniszterelnöki Hivatal gépkocsi tárolásának ellátására első ütemben a koncentrált felszíni kialakítás elfogadható, azonban ennek felszínről való eltüntetése mihamarabb kívánatos. A Bírálóbizottság kedvezőnek ítélte annak az FHM/MEH és az Alkotmány utca irányába való kiterjesztését, a garázs közúti kapcsolatainak tértől távolabbi, forgalomtechnikailag megfelelő kialakítását. Különösen kedvező javaslat az Alkotmány utcából indított le- és felhajtók megoldása, tekintettel a biztonsági követelményekre.

A Bírálóbizottság a továbbtervezés során a Kiírónak javasolja a biztonsági követelményrendszer alapos továbbtervezését, a tér egységes arculati rendszerébe illeszkedő megoldásának megtalálását. Kiemelten foglalkozni kell a behatolásjelző rendszerrel, a behajtók fizikai biztosításának elemeivel és a külső zóna határára tervezett gépjárműforgalom akadályozó elemekkel, a behajtásra váró, de engedéllyel még nem rendelkező forgalom elhelyezésével.

Továbbá javasolja a burkolatok anyaghasználatában a nagyobb elemek használatát. A tér közvilágítási rendszerének áttervezése során egységes rendszerben valósítandó meg a videotechnikai rendszer átkábelezése és az ehhez szükséges alépítmény-hálózat, valamint a kamerák illeszkedése a fényforrásokhoz és annak oszlopaihoz.

A pályaművek többsége a költségbecslésben szereplő közműkiváltások, közműépítések, valamint a kerítések költségét jelentősen alábecsülte. A Bírálóbizottság javasolja a továbbtervezés során ezt pontosítani, és a pénzügyi keretek figyelembevételével véglegesíteni a tervet. Javasolható a közművek áthelyezésének első ütemű megvalósítása, hogy a mélyparkoló építéskor ne kelljen az egész teret felbontani. A szerződés tárgyát képező beruházás várható nettó beruházási költsége egy milliárd forint, amely az építés megvalósításával kapcsolatos közvetlen költséget jelenti. A nettó beruházási költségbe nem számítható be a jelen szerződés vagy egyéb szerződések szerinti, a beruházás megvalósításával összefüggő tervezési díjak, a tervező(k) vagy a kivitelező(k) kiválasztásával kapcsolatos eljárások költségei, a fizetendő közműfejlesztési hozzájárulások, területfejlesztési hozzájárulások, illetve bármely egyéb, adó, illeték vagy hasonló kötelező helyi vagy központi fizetési kötelezettségek és az ÁFA.

2.1. TOVÁBBI KÖTELEZÉSEK

A Kossuth tér rendezésének feladata túlmutat a tér falain, illeszkedik a stratégiai programok kapcsolatrendszeréhez, mint pl. a Budapest Szíve Programhoz, a Belváros-Lipótváros gyalogos ill. forgalomcsillapított utca rendszeréhez. Mint kiemelt turisztikai terület, kívánatos a térnek a környező területekkel való kapcsolata, kedvezőbb megközelítése és feltárási látványai. A stratégiai programok célrendszeréhez való illeszkedés érdekében a tervező jegyzőkönyvben rögzített egyeztetést folytat a tervpályázat javaslatainak a jelenleg módosítás alatt álló B-LVSZ szabályzatba való illesztéséről.

Továbbá a tervező jegyzőkönyvben rögzített konzultációt folytat a látogatóközpont kialakítása során a fővárosi parkoláspolitikai döntéseket megvalósító Parking Kft.-vel.

Tervező tudomásul veszi, hogy a beruházás megvalósítása esetén a beruházás építési engedélykérelmének kiadásához szükséges tulajdonosi hozzájárulást a Használó a Tulajdonostól külön kérelmezi.

**BUDAPEST, V. KER. KOSSUTH TÉR
FELSZÍNI RENDEZÉS
TÉRÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZAT**

Közösségi értékhatárt elérő értékű általános és nyílt tervpályázati eljárás

TERVPÁLYÁZAT ZÁRÓJELENTÉSE

Kiíró: ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA

Budapest, 2007. augusztus 14.

TARTALOMJEGYZÉK

- I. Tervpályázat tárgya, célja, jellege
- II. A lebonyolítás rövid ismertetése
- III. Összefoglaló értékelés és ajánlatok a kiíró számára
- IV. A pályaművek részletes bírálata
- V. A pályázat eredménye

I. A tervpályázat tárgya, célja, jellege

Az Országgyűlés Hivatala 2007 májusában írt ki a Kossuth tér felszíni rendezésére „Budapest, V. ker. Kossuth tér Térépítészeti tervpályázat” címmel tervpályázatot.

A tervpályázat tárgya a Kossuth tér tervezett átépítése, mely megteremti annak a lehetőségét, hogy olyan, a városrésznek karaktert adó, korszerű, többfunkciós városi köztér-közpark együttes jöjjön létre, mely találkozóhely és pihenőterület, ugyanakkor a környező utcák gyalogos forgalmának átvezetését és összekapcsolását is szolgálja, valamint megfelel a biztonsági követelményeknek is.

A pályázó feladata a Kossuth tér meglévő értékeit megőrző, hasznosító megoldás kidolgozása, a tér felszíni rendezése volt oly módon, hogy egyben javaslatot kellett tennie a távlatban építendő felszín alatti parkoló és látogatóközpont elhelyezésére és felszíni létesítményekre is. A feladat nem terjedt ki a mélygarázs tervezésére.

A tervpályázat célja az előzőekben megfogalmazottak, valamint a pályázati kiírás tervezési programjában részletesen kifejtettek alapján a Kossuth tér felszíni rendezésére vonatkozó engedélyezési és kiviteli tervek elkészítésére legalkalmasabb tervek és tervezők kiválasztása volt. A tervpályázat jellege a Kbt. 10. cikke szerinti nyílt, formáját tekintve általános és titkos tervpályázati eljárás volt.

A tervpályázat a közösségi értékhatárt elérő pályázat volt.

A tervpályázat Bírálóbizottságának résztvevői:

Elnök:	Bakos Emil	/az Országgyűlés Hivatala/
Társelnök:	Beleznay Éva	/Budapest Főváros Önkormányzata/
Tagok:	Andor Anikó	/Magyar Építész Kamara/
	dr. Angelus Róbert	/Miniszterelnöki Hivatal/
	Bojár Iván András	/Budapest Főváros Önkormányzata/
	Ertsey Attila	(Budapesti Építész Kamara/
	Fegyverneky Sándor	/Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium /
	dr. Fejérdy Tamás	/Kulturális Örökségvédelmi Hivatal/
	Roth János DLA	/Magyar Építőművészek Szövetsége /
	Sevcsik László	/ORFK Köztársasági Őrezred/
Szakmai titkár:	Cselovszki Zoltán	/Belváros-Lipótváros Önkormányzata/

Szavazati joggal nem rendelkező tagok és szakértők:

Tagok:	Csuportné Tátrai Judit	/tájépítő szakértő/
	Ráday Mihály	/művészet-történész-városkép/
	Jordán Péter	/közmű szakértő/
	Krakler Judit	/építészmérnök/
	Máthé Zoltán	/biztonsági szakértő/
	Polyák László	/műszaki szakértő/
	Szegő János	/közlekedési szakértő/
	dr. Poczkodi Balázs	/jogi szakértő/

II. A lebonyolítás rövid ismertetése

A lebonyolítás a tervpályázati eljárások részletes szabályairól szóló 137/2004 (IV. 29.) kormányrendelet, a Magyar Építész Kamara tervpályázati szabályzata, valamint az ezek előírásai alapján a Kiíró által felkért Bírálóbizottság 2007 májusában jóváhagyott és az Európai Unió Hivatalos lapjában 2007. május 18-án, 2007/S 94-115569. sz. alatt, a Közbeszerzési Értesítőben május 23-án, 7475/2007. sz. alatt megjelent Tervpályázati kiírás valamint Tervpályázati dokumentáció szerint történt.

A tervpályázati dokumentációt és mellékleteit a tervpályázati kiírásnak az Európai Unió hivatalos lapjában való megjelenésétől kezdődően lehetett meg- és átvenni.

2007. május 30-án a Kiíró a pályázókat tájékoztató helyszíni szemlét tartott.

A kiírással kapcsolatos kérdések 2007. június 11-ig voltak feladhatók, az ezekre adott válaszokat a Kiíró 2007. június 22-ig adta postára a pályázók részére.

A pályaművek benyújtása postai úton 2007. június 23-i határidővel történt az Országgyűlés Hivatala Gazdasági Főigazgató-helyettes Titkársága 1358. Bp., V. ker. Széchenyi rakpart 19. VI. em. 617. címére. E határidőre 14 db pályamű érkezett be, lezárt csomagolásban.

A pályaművek felbontása a Bírálóbizottság I sz. plenáris ülésén 2007. július 26-án történt meg.

A Bizottság átvizsgálta az egyes pályaművek tartalmát és azok valamennyi munkarészét, terveljét, bírálati sorszámmal és 3 bizottsági tag aláírásával látta el.

A bontás során nyert megállapítást, hogy a 10-es bírálati sorszámu pályamű (ragszám: BE 21887387 4 HU) nem tartotta be a tartalmi előírások közül a költségbecslés becsatolását, ezért a Bírálóbizottságnak a pályaművet a bírálatból a 137/2004. (IV.29.) Korm.rend.18 § /2/ bekezdése alapján ki kellett zárni.

A többi 13 db pályaművet a Bizottság tartalmilag és szakmailag megfelelőnek, bírálatra alkalmasnak találta.

Ugyancsak a 2007. július 26-i ülésen a Bírálóbizottság megállapodott az értékelés módjában, és ütemezésében.

A Bírálóbizottság munkáját a Szakértő Bizottság segítette és első körben a szakértők vizsgálták át a beérkezett pályázatokat és elkészítették a szakértői anyagot, mely az egyes pályaművek részletes értékelését adta.

A szakértői anyag ismeretében a Bírálóbizottság az egyes pályaműveket részletesen elemezte és azt követően született meg a pályaművek rangsorolása, valamint a tervpályázat eredményének összefoglaló értékelése.

A pályaművek elbírálásának főbb szempontjai az alábbiak voltak.

- A megújult Kossuth tér megvalósításának környezetkialakítási szempontrendszer
 - térelépítészeti, építészeti minőség
 - a funkcionális és használati igények kielégítése
 - a biztonsági követelményeknek való megfelelés
 - környezettudatos szemlélet, fenntarthatóság
 - akadálymentesség
 - kulturális (örökségi-műemléki) értékmegőrzés
- Megvalósíthatósági szempontrendszer
 - Ütemezhetőség,
 - Költséghatékonyság
 - építés tervezett költségének betarthatósága)
- A tervek áttekinthetősége, érthetősége és az előírások szerinti megítélhetősége

III. Összefoglaló értékelés és ajánlatok a kiíró számára

A Bírálóbizottság a kiírásban szereplő hármas követelményrendszernek (reprezentatív köztér; a városlakók és turisták számára vonzó, kellemes környezetet biztosító találkozó- és pihenőhely; az Országház épületének és magának a térnek a biztonságos használata) megfelelő legjobb pályaművet kereste. E hármas rendszerben a Bírálóbizottság azokat a javaslatokat tartotta leginkább kívánatosnak, amelyek a Kossuth tér felszíni rendezését eszmei tartalommal töltötték meg. Az eszmei tartalom ebben a vonatkozásban a Magyar Köztársaság főterének megalkotását jelenti. A Bírálóbizottság a mai/huszonegyedik századi alkotásban sokféle szempont egyidejű megvalósítását vizsgálta, és ezeknek – néha egymásnak is ellentmondó – szempontjait elemezte.

A tér eszmei tartalma leginkább azokban a pályaművekben teljesedett ki, melyek felvállalták az Országház, mint épület által megkívánt környezetalakítási szempontok (biztonság, protokoll, tűzoltás, stb.) ötvözését a közkert és köztér mindenki által hozzáférhető, természetes igényével (3.,7.,11.,12.sz. pályaművek).

Ezek közül a tervek közül is kiemelkedik az a javaslat, mely a magyar államiság hármas pillérére alapozza tér-konceptióját – az Országház, mint a törvényhozás, a ma FVM, közeljövőben Miniszterelnöki Hivatal épülete, mint a végrehajtás, és a ma múzeumként működő Kúria épületének esetleges funkció-váltásával, mint az igazságszolgáltatás létesítménye – alkot hármas egységet. A téralkotó három épület fókuszába helyezi át az Országzászlót. (3. sz. pályamű)

Az óriási kiterjedésű tér hármas tagolása, melyet Steindl Imre már az Országház eredeti koncepciójában is felvázolt – az épülettől északra és délre egy-egy kisebb, a főbejárati homlokzat előtt pedig nagyterjedésű tér –, feltétlenül megtartandó. A Bírálóbizottság nem tekintette használható javaslatoknak az északi, keleti és déli térrészeket centrális elgondolással összefűző megoldásokat (2.,5.,6.,9.sz. pályaművek). Azon pályázatokat értékelték kedvezően a Bírálóbizottság, amelyek a kisebb tereket a pihenés tereinek fogalmazták meg, a hármas követelményrendszernek reprezentációs terét pedig a főhomlokzat előtti térnek javasolják, amely azonban eseménytérre önmagában nem válik. Az Országház és a környező tér történeti viszonyának megőrzése érdekében a tér alapsíkjának jelentősebb megváltoztatása és mozgatása, valamint túlzott (akár funkcionális megalapozottságú) tagolása sem előnyös, kerülendő (14.sz. pályamű).

A Bírálóbizottság nem tartotta elfogadhatónak azon javaslatokat, amelyek az Országház környezetét a pihenésnek a parkban heverésző és piknikező módját ösztönzik, ezért előnyben részesítette az olyan pályázatokat, amelyek a városi köztér funkciónak burkolt térrészeken illetve a sétányokon padok elhelyezésével tesznek eleget.

A Bírálóbizottság kedvezőnek tartotta azokat a pályaműveket, amelyek a tér alakításnál figyelembe vették az elsősorban észak-déli irányú közlekedési erővonalakat (mind az Országgyűlési Hivatal belső megközelítési vonalát, mind a Kossuth és Rákóczi szobrok méltó környezetének kialakításával és összekötésével létrehozott tengelyeket), amelyeket a Metró megálló és a Vértanúk tere felőli belvárosi feltárás egészít ki (1., 3.,7.,11.,12.,14.sz. pályaművek). Kedvező, ha a gyalogos főirányok mellett a mellékirányok alárendeltek, de megfelelő kapcsolatot biztosítanak a tér három egysége és a környező területek megközelítési irányjaival. A turistabuszok elhelyezése is a gyalogos főirány közelében javasolt. Azon javaslatok kedvezőek, amelyek a Kossuth és Rákóczi szobrok és a Nemzeti Lobogó méltó környezetének kialakítására is megoldást adnak.

A Kossuth tér zöldfelületi kialakításának az Országház urbánus környezetét kell megalkotnia, a tér elemeinek (szobrok, emlékművek) minél kisebb mértékű mozgatásával, a parkosítás nagyvonalúságával (1.,3.,7.,11.,12.. sz. pályaművek).

A növényzet kialakításánál a Bírálóbizottság kedvezőnek ítélte azokat a megoldásokat, amelyek a kiemelt útvonalak felől – az Alkotmány utcából, a Szabadság térről – gyalogosan érkezők elől nem zárják le az Országház látványát. Az északi és a déli kert kialakításánál is fontos szempont, hogy a két véghomlokzat fasorral való lezárása nem kívánatos (különösen a déli homlokzat esetében), mivel a villamos megállókból, illetve a metróból érkezők ezeket a homlokzatokat pillantják meg először.

Vízfelületek szinte minden pályázatban megjelennek, azonban sajnálatosan azok csak kevés pályázatban kapnak megfelelő karaktert. A hosszan elnyúló medence keresztbefektetése az Országház előtti központi téren nem támogatható, mivel elvágja az épületet a tértől, megszakítja az Oroszlános kapu tengelyét, a főbejáráshoz vezető utat.

A tér vizuális egységét minél kisebb mértékben zavaró lekerítés, vagy esetleg más módon megvalósuló körülzárás a történelmi egység megtartásából következően szintén kedvező megoldás (3.,7.,11., 12., 14.sz pályaművek)

Az a kiírásban szereplő igény, hogy a Kossuth Lajos tér éjszakára zárható, díszkerítéssel körülvett parkká alakuljon át – mint az óriási kiterjedésű Hyde Park vagy a budapesti Károlyi-kert, Múzeum-kert –, kevés pályázatban kapott határozott, kivitelezhető javaslatot. A Bírálóbizottság értékelése szerint a pályázók azért jutottak ezekre az egymástól különböző, de a kerítésszerű körülzárást elutasító megoldásokra, mert a Kossuth teret egyszerre parkként és köztérként javasolták kezelni (3., 7., 11., 12., 14. sz. pályaművek). Ugyanakkor a pályaművek többsége kisebb módosítással, a koncepció kiegészítéseként képes ezeknek a követelménynek megfelelni, azt a tér vizuális egységének megtartásával megoldani.

Mind a tér kialakítása, mind a városi-belvárosi kapcsolatrendszer szempontjából a Kossuth tér a térfalakat alkotó épületekig terjedő egészének minél egybefogottabb kezelése a kedvező, beleértve az ezt elősegítő forgalomcsillapítási-, illetve a villamos-pálya bevonását célzó törekvéseket is (11.,12.,14. sz. pályaművek). A Bírálóbizottság támogatja a téren áthaladó forgalom csillapítását, konkrétan a Nádor utca átmenő forgalom előli lezárásának javaslatát. Ezzel az utcaszakasz a tér részévé válik, és ez minőségi változást jelent a Kossuth tér használatában, a térélményben, hiszen így az Országházzal szemben álló két műemléki épületet részévé, valóságos térfalává teszi a térnek. A Bírálóbizottság nem tartja kívánatosnak a teljes forgalom kizárását, a gyalogos rendszer helyett javasolható a korlátozott forgalmúvá alakítás célforgalom és tömegközlekedés további megjelenésével. Javasolja a jelenleg felülvizsgálat alatt levő Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatába és Szabályozási Tervébe (B-LV SZ) és annak közlekedésfejlesztési munkarészébe való beépítését.

Ezzel a gondolattal összefüggésben a Bírálóbizottság kedvező megoldásnak tartotta azokat a javaslatokat is, amelyek a villamos-pálya „zöld-villamossá” történő átépítését javasolták (7., 11. sz. pályaművek). A felsővezeték nélküli városi közlekedés megoldása csak egy helyen szerepel, a Bírálóbizottság nem tartja jelenleg megvalósíthatónak. További közlekedésfejlesztési javaslatok közül a Bírálóbizottság a városrendezési tervekbe javasolja beépíteni a déli térrészen a villamos vágányzóna mellől a közúti forgalom áthelyezését.

Az Országgyűlés és hivatala, valamint a Miniszterelnöki Hivatal gépkocsi tárolásának ellátására első ütemben a koncentrált felszíni kialakítás elfogadható, azonban ennek felszínről való eltűntetése mihamarabb kívánatos.

A pályaművek sokféle megoldást adtak a Kossuth téren megoldható és megoldandó mélygarázsra. A Bírálóbizottság kedvezőnek ítélte annak az FVM/MeH és az Alkotmány utca irányába való kiterjesztését, a garázs közúti kapcsolatainak tértől távolabbi, forgalomtechnikailag megfelelő kialakítását. Különösen kedvező javaslat az Alkotmány utcából indított le- és felhajtók megoldása, tekintettel a biztonsági követelményekre.

Tekintettel a kivitelezés ütemezésére, a Bírálóbizottság javasolja a Kiirónak és a fővárosnak a térszín alatti mélygarázs együtemű megépítését, továbbá a kerülettel együtt vizsgálja meg ennek esetleges kiváltását és további – a helyi forgalmat, ezen belül a lakossági és turisztikai forgalmat kiszolgáló – mélygarázsok elhelyezésének lehetőségét, ezek között az Alkotmány utca alatti, a Kossuth Lajos tér 4. előtti, valamint az Olimpia parki helyszínen elhelyezendő parkolószámot.

A szobrok helyben tartását a pályázók a kiírásban foglalt irányelvvel kezelték, ettől eltérő koncepció nem érkezett, így azok helyben tartása javasolt. Kivételt képez az '56-os emlékművek mozgatása, amely egy helyre történő rendezését a Bírálóbizottság elfogadja, azonban szükségesnek tartja az esetleges átalakításnál mind a Budapest Galériának, mind „A forradalom lángja” c. mű alkotójának bevonását.

A tér felületeinek, berendezési tárgyainak (térbútor, kerítés, kandeláber stb.) formájukban, anyag- és kiviteli minőségükben kell elsősorban értékhozóknak lenniük. Örökségvédelmi szempontból nem követelmény sem a közvetett, sem a közvetlen „archaizálás”. A pályaművek közül kevés adott teljeskörű megoldást, a továbbtervezés során ennek továbbfejlesztése szükséges.

Az Országház épületének a Dunával való hagyományos (a világörökségi értékben is kiemelkedő szerepet játszó) vizuális kapcsolata mindenképpen megőrzendő, ennek érdekében azt lehetőség szerint fizikailag sem szabad megváltoztatni. Ezért a Bírálóbizottság nem javasolja a dunai rakpart galéria-szerű kiegészítését (14. sz. pályamű), ami a Dunában tükröződő látványt jelentősen befolyásolná. Sajnálatos, hogy a megoldatlan dunai kapcsolatok kérdésében nem érkezett értékelhető pályamű. Akár a dunai kilátók, akár a gyaloghíd javaslatok nem tartalmaznak hasznosítható elgondolásokat.

A tereprendezés megvalósítása során a Pályaművek nem adtak kedvező javaslatot a kétütemű, jelentős többletköltséggel nem járó megoldásra. A Bírálóbizottság javasolja a Kiirónak és a tulajdonosnak, hogy vizsgálja meg az egy ütemű megvalósítás lehetőségét.

A kulturált látogatófogadás (turisták informálása, jegypénztár, vizesblokk, csomagmegőrző) hiánya égető, a látogatóközpont mihamarabbi megvalósítása az Országház napi életét jelentősen befolyásolja. A Bírálóbizottság ezért azt a javaslatot teszi, hogy lehetőség szerint már az első ütemben, a park rendezésével egyidejűleg kerüljön megvalósításra. Sajnálatos, hogy a látogatóközpont kérdéssel érdemben kevés pályázó foglalkozott. Több pályaterv javasolta annak kijáratát a belső biztonsági zóna határára, volt kísérlet a zónán belüli kivezetésre is. Ezek a megoldások építészeti szempontból, a térszín feletti felépítmény következtében, nem kedvezőek. Ugyanekkor a zónahatártól távolabb – építészetiileg kedvezőbb felépítményben – a felszínre érkező látogatók átvizsgálása csak az Országházban történhet, így egy jelentős funkcióját veszíti el a központ. A 7.sz pályamű érdekes javaslata, mely szerint a centrum a tér lényeges részévé válhatna, szintén a kivezetés megoldatlansága miatt problematikus.

A belső forgalom tekintetében kedvező, ha a terv a VIP, tűzoltó, kiszolgáló árufeltöltő forgalom rövid útvonalak megfelelő paraméterű kialakítását biztosítja.

Általánosságban a pályaművek igyekeztek megvalósítható választ adni a biztonsági követelményrendszerre, azonban azt nem teljeskörűen, hanem csak jelzésszerűen oldották meg.

A Bírálóbizottság a továbbtervezés során a Kiírónak javasolja ennek alapos továbbtervezését, a tér egységes arculati rendszerébe illeszkedő megoldásának megtalálását. Kiemelten foglalkozni kell a behatolásjelző rendszerrel, a behajtók fizikai biztosításának elemeivel és a külső zóna határára tervezett gépjárműforgalom akadályozó elemekkel, a behajtásra váró, de engedéllyel még nem rendelkező forgalom elhelyezésével. Továbbá javasolja a burkolatok anyaghasználatában a nagyobb elemek használatát. A tér közvilágítási rendszerének áttervezése során egységes rendszerben valósítandó meg a videotechnikai rendszer átkábelezése és az ehhez szükséges alépítmény-hálózat, valamint a kamerák illeszkedése a fényforrásokhoz és annak oszlopaihoz.

A pályaművek többsége a költségbecslésben szereplő közműkiváltások, közműépítések, valamint a kerítések költségét jelentősen alábecsülte. A Bírálóbizottság javasolja a továbbtervezés során ezt pontosítani, és a pénzügyi keretek figyelembevételével véglegesíteni a tervet. Javasolható a közművek áthelyezésének első ütemű megvalósítása, hogy a mélyparkoló építéskor ne kelljen az egész teret felbontani.

A Kossuth tér rendezésének feladata túlmutat a tér falain, illeszkedik a stratégiai programok kapcsolatrendszeréhez, mint pl. a Budapest Szíve Programhoz, a Belváros-Lipótváros gyalogos ill. forgalomcsillapított utca rendszeréhez. Mint kiemelt turisztikai terület, kívánatos a térnek a környező területekkel való kapcsolata, kedvezőbb megközelítése és feltárulási látványai. A Bírálóbizottság javasolja a kerületnek, hogy a jelenleg felülvizsgálat alatt lévő B-LVSZ fogadja be Bírálóbizottság ajánlásait.

A Bírálóbizottság a pályázatok áttekintése után úgy döntött, hogy az első díjat nem a kiírásban szereplő legmagasabb összeggel adja ki, tekintettel arra, hogy a nyertes pályaműben bemutatott javaslatok sem adtak minden részletben egyértelmű megoldást a kiíró elvárásaira.

IV. A pályaművek részletes bírálata

A pályaművek részletes bírálatai a kiírásban megfogalmazott szempontok szerint történt.

1-es sorszámú pályamű

A pályamű egyszerű, nem túl karakteres, de alapvetően korrekt megoldást ad a feladatra. A Steindl-féle hármastér-koncepciót igyekszik megőrizni, azonban néhány saját maga által behozott elemmel – mint például az E-i és a D-i tereket leválasztó fasorokkal – e törekvés hatását le is rontja. A főhomlokzat előtti tér tengelyében elhelyezett vízi-architektúra méretében is jól megválasztott látványos megoldás e pályamű egyedi javaslata.

A keleti térnek az Országház léptékéhez illeszkedő, további belső osztással rendelkező nagyobb egységekre felosztása, a burkolt és a zöldfelületek aránya jól megválasztott. A Magyar Köztársaság Lobogójának (Országzászló), javasolt módosított elhelyezése nem meggyőző.

A tér funkcionális többcélúságára javasolt megoldás alapvetően átgondolt, bár a központi tér két oldalán elhelyezett mobil padok árnyék híján nyári időben biztosan használaton kívül maradnak. A valóban használható pihenőfelületei a gyalogutak mentén jönnek létre, ami városi környezetben elfogadható megoldás.

A Kossuth szobor környezetét lényegében változatlanul hagyja. A szobor mögé tervezett pihenőkert kialakítása nem indokolt, sem látványi, sem használati oldalról. A Rákóczi szoborral „összehangolt”, egymásra rímelő kialakítás kissé erőltetett, ez utóbbi szobor tervezett áthelyezését a mélygarázs építése sem teszi indokoltabbá.

A terv növényalkalmazása elfogadható, hátránya, hogy kissé túlzott fásítási tendenciát mutat (fasorok). A villamosvágány fűvesítése (a déli kertben) a terület újraegyesítésének eszközeként jelenik meg, a tervezett formájában azonban olymértékben „beolvaszt”, hogy az a park használata során már veszélyforrássá is válhat.

Az északi és a déli terek megközelítése a központi rész felől is jól megoldott. A két parkot más nem is nagyon köti össze: önálló (saját magukon belül is meglehetősen széteső) egységeket alkotnak, nemcsak a köztük lévő távolság miatt. A mindhárom téren megjelenő vízfelület jó gondolat, kár hogy összekapcsoló hatásuk inkább csak a tervlapokon, alaprajzilag érzékelhető. József Attila szobrának vízmedencébe történő áthelyezése viszont meghökkentő tévedés... A Dunával való kapcsolatot gyalogos tengelyek kivezetésével valósítja meg – a kedvezőtlen vizuális hatású fasorok nélkül jobb lenne.

A terv a külső biztonsági határon a járművel való illetéktelen behatolás megakadályozását szintugratás és kerítés együttes alkalmazásával oldja meg. A megfelelő helyekre javasolt, elegendő számú kapuval megnyitott díszkerítés magassága (1,80 m) kissé túlzó, kialakítása viszont nem idegen az Országház épületétől.

A belső biztonsági zóna lehatárolásának helye és vonalvezetése elfogadható, a lehatárolásra tervezett – táborok kerítésére emlékeztetően huzalokkal összekötött – építménysor viszont túl kemény és vizuálisan elidegenítő hatása miatt nem jó megoldás.

A látogatóközpont helyét jól választja meg, de a felszíni épülete meglehetősen koncepciótlan. Ugyanez vonatkozik a mélygarázsra is, amelynek második ütemben történő kialakításakor az első ütemben elvégzett munkák jelentős része elbontandó, majd újra elkészítendő lenne. A pályamű közlekedési javaslatai általában kedvezően megoldottak, mind a külső, mind pedig a belső fogalom vonatkozásában. Gyalogos rendszere összességében jól kidolgozott.

A terület berendezésére láthatóan sok gondot fordít a terv, kár, hogy az eredmény, elsősorban a túlságosan sokféle utcabútor alkalmazása miatt csak részben tükrözi ezt. A földre süllyesztett kőpadok változatai érdekesek és elfogadhatóak, a Kossuth szobor környezetében javasolt fémpadok az adott helyen idegenek. A központi teret benépesítő elemek mozgáskorlátozó hatása a tér nagyvonalú megjelenésének rovására megy.

A járófelület-burkolatok esetében a kvarcit és a süttői mészkő együttes használata, valamint a kvarcit teljes felületen javasolt használata megkérdőjelezhető, a kisméretű elemekből álló, mesterséges anyagú térkő burkolat pedig nem jó, ahogyan az oldalkertben javasolt zúzottkő sem (fenntarthatóság).

A tervben javasolt tér-világítás jól átgondolt, az egyes funkcióknak megfelelően kidolgozott. Szép gondolat a kerítés alsó világítása, amely éjszaka egyben a park lehatárolását is jelzi.

A pályázó az I. építési ütemben a Kossuth szobor mögé tömb-parkoló kialakítását javasolta, ezt a gondolatot a Bírálóbizottság nem tartja megfelelőnek, megvalósítása nem támogatható.

Közmű munkarésze megfelelő, kedvező hogy az első ütemben nincs szükség nagyobb közműkiváltásokra.

Összességében: a pályamű a feladat korrekt, nem hivalkodó megoldására ad minden részletre kiterjedő, helyenként azonban önmagával is ellentmondásba kerülő javaslatot, amely mintegy a mai állapot lényegében megtartott, feljavított változatának tekinthető.

Értékei, a továbbtervezésnél esetleg felhasználható egyes elemi miatt a Bírálóbizottság a pályaművet 2,0 millió forintos kiemelt megvételben részesítette.

2-es sorszámú pályamű

A tervek áttekinthetősége, rajzi feldolgozása megfelelő, ugyanakkor a rajtuk látható erősen formalista megoldásoknak ezen a helyen nincs történeti előzményük, és stílári értelemben is sok megválaszolatlan kérdést hagynak maguk után. Neogótizáló burkolat? Barokk térszervezés? Az Országház köré vont, vélhetőleg a terek összefogását célzó határozott körív merev és forszírozott, mi több, ennek alkalmazásától a motívumokkal terhelt program csak még inkább elnehezül. A Kossuth szoborcsoport előtt például megbontja az ünnepélyes felvonulási területet, s ettől a lobogó elhelyezésével mindkettő a kompozíció alárendelt, gyengített pozíciójú elemévé válik, ami nem szerencsés. Az oldalszárnyak elé tervezett facsoportok eltakarják az épületet és a kutakat. E tervek alapján még a Kossuth szobor elé is kerülne formára vágott fa. A protokoll terasz elhibázott ötlet, erre a funkcióra a díszlépcső szolgál. A terv nem adja meg a rendezvényekhez szükséges teret, és általában is jellemző eleme, hogy túlnyomóan alaprajzi szinten értelmezi a komplex feladatokat, térben kevésbé. A biztonságos használat kérdésében átgondolt megoldást ad a pályázó. Sokrétűen jelöli ki annak belső zóna határait: támfal, korlát, víz, szintkülönbség. Elfogadható megoldásnak tekinthető a tér külső, lábazatos kerítéssel történő lezárása. Bár a terv számol az északi és déli kertekkel, azok formavilága köszönőviszonyban sincs az Országházzal sem az előtte húzódó központi térrel. Az északi park kettős középpontú, hossz tengelye fittyet hány az Országház hossz tengelyének helyére, a tradicionális mellett a motívumokból épített új tér egymás mellett zsúfolt, zavaros. A pályázó bizonytalan a tradíció és új közötti választásban, sem azok kiegyensúlyozott aránya, sem valamelyik szemléleti irány markáns túlsúlya mellett nem tud dönteni. A déli kertben alaprajzi ismétléseket látunk, ugyanakkor a villamosvágány fűvesítése ugyanígy, jó felvetés. Vízfelületek elaprózottn jelennek meg, s a medencék formái, stílusa nem is illik a parkrészek kialakításához. Leginkább a lakótelepek parkosítási terveinek formavilágát idézik. A rakparti út fölött átívelő híd jó ötlet, de a terv csak jelzi azt, látványterv nélkül nem értékelhető a Dunával létesítendő kapcsolatteremtés milyensége. A reprezentációs tér nemeskő burkolata jó ötlet, ellenben nem javasolható a dísztéren az előre gyártott beton térkő, még egyedi elemekkel sem. Az Országház főhomlokzata mentén az aszfalt burkolat elfogadhatatlan. Ugyancsak jó gondolat a forgatható utcabútorok alkalmazása. A javasolt külső kerítés következetes az alapmotívum elemeire épül, jól illik a tervezett térhez, csak éppen annak alap elgondolásai kifogásolhatók. A belső pálcás kordon igénytelen megoldásnak tűnik, s anyaghasználat tekintetében az utcabútorok túlzottan vegyes képet mutatnak. A terv szándékosan és tudatosan visszafogott a növényalkalmazás terén. Kevés variációt tervez, az átláthatóság érdekében maximalizálja a magasságot, nyírt, zárt formák dominálnak (oszlopos fasor, hasábra nyírva). Mindezek nem támogathatók. Változó magasságú fénypontokat használ a térvilágításra (18 m, 5 m, 1.2 m, 0.6 m, növény, süllyesztett), ami túlzottan sokféle megoldást eredményez.

A tér belső forgalmi rendjét, kapuk kialakítását (delegáció, tűzoltó) a terv megoldja, valamint átgondoltan rendezi a tér (belső) gyalogos és a közút (külső) összekötéseit. Ez utóbbi hálózati rendszere változatlan.

A pályázat kidolgozottsága közlekedési szempontból megfelelő, egyes részletjavaslatok kedvezőek. A II. ütemre szöveges javaslatokat tesz, amelyek a térrendezéstől függetlenek. A déli kert kialakítása miatt kezdeményezett úthálózat módosítási javaslata jó. Tömegközlekedési kapcsolatai változatlanok, részlet megoldásai szakszerűek. A garázs Akadémia utca vonalában tervezett közúti kapcsolata a protokollforgalmi útvonalon forgalomtechnikai és ellenőrzési szempontból kedvezőtlen. A javasolt kerékpárút nyomvonal áthelyezése, valamint a rakparton elkülönülő szinten megoldott gyalogos kapcsolat jó gondolat. A parkolók kialakítására az I. ütemben tesz javaslatot. Ennek koncepciója: parkolók jelentős része az északi oldalon kedvező, a keleti homlokzat előtt tervezettek, takarásban vannak. Az idegenforgalmi buszok elhelyezésével viszont a terv nem foglalkozott. A közműkiváltások a tér nagy részét érintik, ezek elgondolása jó.

Fentiek alapján a Bírálbizottság a pályaművet összességében sem díjazásban, sem megvételen nem részesítette.

3-as sorszámú pályamű

A pályamű kiemelkedő, átfogó értéke, hogy nagy érzékenységgel megfogalmazott, a történeti és térbeli adottságokra reagáló, nem archaizáló, urbanus megoldást ad. Térszervezése tiszta, egyszerű, visszafogott. E tekintetben tökéletesen megfelel a kiírásban megfogalmazott elvárásnak: az eltűnt értékeket, a Steindl-féle hármastér-koncepciót mai, 21. századi eszközökkel teremti újjá. Szemléletes példa erre az elvében már az eredeti koncepcióban is szereplő, két nagyobb méretű vízmedence mikénti kialakítása. A kétoldalt szimmetrikusan elhelyezkedő, kör alakú medencék helyett - azokat az épülettől valamivel távolabbra mozdítva, egyenes vonalakkal határolt, eltérő méretű, eltérő formájú medencék egyensúlyát létrehozva - finoman játszik a szimmetria-aszimmetria harmóniájával.

Nem aprózza el, nem részletezi túl a parkot, hanem az Országház léptékéhez illeszkedő, zöldfelületekkel is operáló környezetet hoz létre. A középrizalit-főbejárat előtt kialakított, arányosan nagyméretű tér középtengelyébe helyezi át a Magyar Köztársaság Lobogóját (Országzászló), amely gesztus méltóságteljes többlet-tartalmat adhat ennek a területnek.

A tér vizuális egységének megtartása, felerősítése, valamint az időben és tartalomban eltérő használat számára egyaránt alkalmas többcélúság biztosítása érdekében nem választja le mereven egymástól a reprezentatív, illetve a városi térhez kötődő rendeltetést szolgáló területeket, ugyanakkor a térrészletek strukturálásával (irányok felerősítése, útvonalak határozott vezetése, burkolt és zöldfelületek váltása) mégis jól kijelöli azok egymáshoz való viszonyát.

Előnye a tervnek, hogy a Kossuth szobor környezetét alig változtatja meg; a háttérét alkotó fasor megerősítésével azt még karakteresebb térrésszé teszi. Az észak-déli átvezetés másik végpontjában hasonló elvek alapján alakít a Rákóczi szobor környezetén, amellyel nem szimmetriát erőltet, hanem egyensúlyt alkot.

Általában jellemző a terv tiszta, következetes növényalkalmazása. A meglévő fasorok kiegészítése a téralakítás érdekében történik, a térbeli egyensúlyteremtés eszköze. Az oldalszárnyak előtt és az oldalkertekben a ligetek megőrzése tovább erősíti ezt a kiegyensúlyozottságot. A nyugodt gyepfelületek, a tömbökben, sávokban nyírt sövény, finom tört irányvonalakkal jól illeszkedik a térhez.

Az északi és a déli tereket inkább kertként, pihenő és parkterületként alakítja ki, ügyelve az Országház reájuk tekintő homlokzatainak láthatóságára, méltó keretbe foglalására. Kisebb beavatkozásaival mindkét helyen jó megoldást nyújt: északon a Károlyi szobrot az átlós tengelyhez igazítja, délen József Attila szobrát a Dunához közelebb helyezi el.

Szép megoldás, ahogyan kapcsolatteremtő gyalogos tengelyeket vezet Dunához, s a megérkezés helyszínein (a tér szintjén), mind az északi, mind a déli oldalon a folyóra néző, szélesen burkolt kilátó-tereket hoz létre.

A terv a külső biztonsági határon a járművel való illetéktelen behatolás megakadályozását megoldja, de azzal hogy - az egységes tér létrehozásának igényét szem előtt tartva - kerítés elhelyezésével nem számol, e vonatkozásban csak részben elégíti ki a kiírásban elvártakat. A pályamű javára szól ugyanakkor, hogy koncepciójánál fogva lehetővé teszi a (z értékeinek jelentősebb sérülése nélküli) rugalmas továbbtervezhetőséget.

A belső biztonsági zóna lehatárolásának vonalvezetése, bár tiszta és logikus, egyes szakaszain korrekcióra szorul. Az ezen a vonalon elhelyezni javasolt, kialakításában tárgyilagosan kordon-jellegű, időszakosan eltávolítható (fém)szerkezet nem a legjobban kidolgozott része a pályaműnek.

A látogatóközpont a számára kiválasztott helyen, a vízmedence és a járda között kissé beszorul, központibb elhelyezése kedvezőbb megoldást adott volna. A mélygarázs elhelyezése és az Alkotmány utca felőli, megosztott fel-lejáróval megoldott megközelítése nagyvonalú; egyedi, kedvező javaslata szerint a mélygarázs a Kossuth-téri keleti útpálya alá is benyúlik. A pályamű közlekedési javaslatai általában is jól kidolgozottak, megoldottak.

Gyalogos rendszere és kapcsolatai tiszták, racionálisak, kiemelkedően jók; a téren átvezető észak-déli tengely helyének meghatározása telitalálat.

A terület- és téralakítás finom-rendszereit jól kezeli a terv. Az utcabútorok egyszerű vonalvezetésűek, eleganciájuk a tervezett térhez méltó, anyaghasználatuk igényes, akárcsak a burkolatok esetében. A világos épület mellé sötét kontrasztként javasolt bazalt, gránit burkolat szép gondolat. Jól kapcsolódik ehhez az alkalmazott mészkőszegélyek korrektsége, valamint a padok zónájában megjelenő kiskockakő-burkolat funkcionális eltérést jelző megjelenítése. Hozzáadott értéként különleges, tartalmas gondolatot valósít meg esztétikusan a burkolatba illesztett, 'üvegtömbökre írt történelem'.

A terv a nappali megjelenéssel egyenértékű tudatossággal alakítja a tér esti arculatát is. A javasolt világítás látványos, de nem hivalkodó. Az esti kép igényes, kiváló kidolgozottsága a pályamű kiemelkedő értékei közé tartozik (bár a műemléképület közvetlen környezetében hagyományosabb elemek – kandeláber – beillesztése kedvezőbb lehet). Szépen megoldott a főtengek kivilágítása, a Nemzeti Lobogó tiszteletet ébresztő fény-kiemelése, az Országház épületének és tervezett vízmedencéknek a látványos megvilágítása.

A közművesítési feladatot a pályázó kissé nagyvonalúan kezelte, a tervlapon a szükséges kiváltások mértéke kevésbé látszik. Ugyanakkor kedvezőnek tűnik az ütemezhetőség.

Összességében: az elegáns, nagyvonalú koncepció és az azt jól alátámasztó anyag- és térhasználat jellemzi a tervet. Funkcionálisan is kiérlelt megoldás; strukturált de nem hierarchikus, léptékében és látványában igazodik az Országházhoz és a tér egészéhez.

A Bírálóbizottság a pályaművet kimagaslóan értékesnek ítélte, és ennek alapján 4,5 millió forintos I díjban részesítette.

4-es sorszámú pályamű

A tervanyag címdoldalán ábrázolt történelmi és „probléma-térkép” kitűnő, ám a felvetésre maga a pályamű mégsem ad meggyőző válaszokat. A Kossuth tér reprezentatív terének a szükséges helyeken nyitható üvegfalal történő lezárása például nagyon megkérdőjelezhető ötlet: vonalvezetése merev, kettévágja a teret és a delegációs útvonalat, ezen kívül anyaghasználata is túlzottan kontrasztos, idegen ezen a helyen. A központi tér szabadon használható részét a terv három sor lépcsővel veszi körül, a lobogó előtt ezért viszonylag kevés egybefüggő teret hagy a zászlófelvonáshoz. Egyébként ez a térrész önmagában tekintve jól komponált. A lobogót lényegében az eredeti helyén hagyja a tervező, s igen helyesen, azt a központi tér tengelyébe fordítja. A tervezett park ugyanakkor nem veszi figyelembe a Kossuth szobor előterében lévő „felvonulási utat”, a ma is igen kellemes, padokkal szegélyezett partnerből semmi sem marad. A Kossuth szobor előtt füvesített tér terül el, a gyalogos tengelyt rávezeti, de csak látványban. A szobrot körülölelő zöldfelület alakja esetleges, megbontja a régi, értelmes rendet. A park szélén, a Nádor utcával párhuzamosan alakít ki sétányt ülő felületekkel – ezzel a sétánnyal az utcát rendezi be, aminek nincs köze az Országházhoz. Az északi kerten jellegtelen játszóteret alakít ki. A déli kerten átlós irányban vezeti át a közlekedést, a Kossuth tér külső védelmi vonalát is itt, a villamosvágány mentén adja, amivel fölöslegesen nagy területet von be. A Dunára vezető sétánydarabot is szabályosan beszűkíti az üvegfalal. A háromszög alakú tér rendezésével nemigen foglalkozik. A terv ugyanitt, a a déli kert alatti tesz javaslatot mélygarázs kialakításra, és ezt jó ötletnek tartjuk. Sorompó helyett a terv dicséretesen korszerű megoldást, süllyeszthető oszlopokat javasol. A tér külső lezárására vonatkozó előírásnak azonban a terv nem kíván eleget tenni, csak ideiglenesen felállítható, bontható kerítést javasol. A gépjárművel történő behatolást lesüllyeszthető gránit tömbökkel, zöldbe illesztett támfalrendszerrel, jól oldja meg. A terv él az egykori elképzeléssel, a léghűtő kutak köré tervezett medence motívumok alkalmazásával. Látványos megoldással, jól megválasztott helyen két, szimmetrikus elhelyezett háromszög alakú medencét helyez el szökőkúttal, de a medence formája megkérdőjelezhető. Szintén jó megoldás a turisták gyalogos rámpán történő bevezetése a látogatóközpontból a védett zónába. Így az ellenőrzés során elkerülhető a vendégek téren történő várakoztatása. Jó megoldás, hogy a Nádor utcától a déli kert végéig a villamost füvesített pályán tervezi végigvezetni, amit helyenként csak a gépjármű forgalom számára szakít meg. Szintén jó gondolat az egységes gránit használata a dísztéren nagyméretű lapok, a delegációs útvonalon kisebb elemek felhasználásával. A jelmagyarázatban jelölt betonburkolat azonban a terven nem található. Ellenben a pályázat túlságosan vegyes anyaghasználátú utcabútorokra tesz javaslatot. Az ülőkavicsok érdekes megoldást ígérnek, de a Kossuth és Rákóczi szobor előterében nem javasolható.

A terv tudatosan őshonos növények telepítését ajánlja, melyek e kiemelt környezetben, általánosítva, nem szerencsések. Növényjegyzéke szerény. Egyedi elképzeléseket tükröző térvilágítási koncepciójából kiemelhető jó gondolat a lépcsők élvilágítása, a világos kőtömbök, a medence, és a vízsugár megvilágítása. A pályázat közlekedési kidolgozottsága megfelelő, egyes közlekedési javaslatok figyelemre méltók. Közúti hálózati rendszere I. ütemben változatlan, II. ütemben a tervezett garázs közúti kapcsolatai, és az É-D-i forgalom módosítása miatt javaslatok kedvezőek, tömegközlekedési kapcsolatai változatlanok. Duna felőli gyalogos kapcsolata jól ötlet. A tervezett mélygarázs le-felhajtók Alkotmány utcai elhelyezése jó. Az I. ütemű parkolási koncepciója a decentralizált, szabadtal elhelyezés azonban kedvezőtlen. Ugyancsak kidolgozatlan a tér belső közlekedési rendje (delegáció, tűzoltó, stb.). A mélygarázs gyalogos kapcsolatai (több ponton) biztosítottak, a környezethez illeszkedő gyalogos kapcsolatok áttekinthetőek jók, ahogyan az idegenforgalmi autóbuszok le-felszálló helyei is. A pályázat igen kis mértékben foglalkozik a közművekkel, oly annyira, hogy a műszaki leírás nem is tartalmaz közmű munkarészt.

A költségbecslésben szereplő értékek erősen alábecsültek.

Összességében, a pályaműben felvetett problémák meghaladják az azokra adott válaszok pozitívumait, ugyanakkor néhány elemét tekintve a Bírálóbizottság úgy döntött, hogy 500.000 Ft megvételben részesíti a pályázatot.

5-ös sorszámú pályamű

A pályázó a tér alaprajzi és térbeli elrendezésében – az eredeti – hármastagolós térszerkezet visszaállítására törekedett, a két véghomlokzat és a középrizalit előtt kialakított reprezentatív előterekkel.

Ezt mind az Északi, mind az un. Déli kertben, a földszinti kapuárkádokat finoman kiemelő partnerekkel, egy-egy szökőkúttal, az itt lévő zöldfelületek lehetséges növelésével és a Dunaparthoz vezető gyalogos kapcsolat átgondolt kialakításával teremti meg (Akadémia utcai átvezetés és Miniszterelnöki Hivatal előtti tér átépítés).

Kevésbé sikeres a főhomlokzat előtti terület egészének „eklektikus” megfogalmazása. A reprezentatív jelleget két nagyméretű, a tér koordinátáiból kibillentett díszmedence hangsúlyozza vízeséssfallal körülölelve, a garázshoz és látogatóközpontokhoz vezető rámpákat. Érdekes és a továbbtervezés számára is gondolatindító építészeti megoldás a térnek (medence és rámpa) így módon történő rejtett összekapcsolása.

Sajnálatos, hogy a biztonsági zóna „íves” határvonala kettészeli a nagyvonalúan alakított reprezentatív teret, s így aránytalanul nagyméretűvé válik a közönség által nem használható térrész.

A nemzeti lobogó új helye a biztonsági zónán belül nem jó, de ugyanígy léptékében és gondolatában elhibázott a „hármashalom” szimbólumaként megfogalmazott gránittömbre állítása a főbejárati oroszlános lépcső közvetlen előterében.

Ezzel ellentétben nagyon átgondolt, – a pályázatok közül kiemelten igényes – a tér hálós porphyr burkolatarchitektúrája, acél és fekete gránitcsíkokkal tagolva.

A „díszter” két oldalán nagy összefüggő zöldfelületet alakít ki, de ezek eszköztelensége miatt belül a városi tér, a találkozóhely jelleg nem érzékelhető.

Téralakítás szempontjából teljesen rossz javaslata a tervnek a Kossuth szobor mögé helyezett vízmedence és előtér keskeny burkolatának átvágása gyalogúttal. Léptéktelen a szoborcsoport nyugati oldalára javasolt kisméretű kör alakú tér, centrumában várostérképpel.

A biztonsági követelményeknek tér külső és belső lehatárolása megfelel. A tervezett rácsszerkezettel kiegészített „nemesacél” növénytartók kordon jellegű látványa esztétikailag és formailag nem különbözik a jelenlegi kialakítástól, így esetleges megvalósítása nem támogatható.

A terv közlekedési koncepcióját, az ütemezhetőség, a közműkiváltások minimalizálása és az értékes növényzet figyelembevétele jellemzi.

Ennek megfelelően – a pályázók közül egyedül– ez a terv helyezi tér déli oldalára az automata rendszerű, az átlagosnál kisebb helyigényű mélygarázst. Az előnyöktől eltekintve a garázs megközelítése forgalomtechnikailag kedvezőtlen, a villamosmegálló környezetét keresztező behajtás és a jelzőlámpás csomópont közelsége miatt.

A terv közúti kapcsolatai előnyösen változnak a II. ütemben a Déli kert kialakításával, de ugyanígy figyelemre méltó a parkolók decentralizált elhelyezése az I. építési ütemben. Az Országházhoz bevezető pontok elhelyezése a jelenlegivel azonos, de a D-i oldalon a garázs közelsége miatt további kapu beiktatása szükséges.

A pályázó nem a kiadott közműgenplánon dolgozott, de látható, hogy a koncepció kialakításánál a közműkiváltások maximális csökkentésére törekedett, melyet a költségbecslés igen alacsony összege is alátámaszt.

A Bírálóbizottság a pályázatot a továbbtervezés számára értékes részletei miatt 500.000 Ft megvételben részesítette.

6-os sorszámú pályamű

Ez a terv a pályázati munkák sorából részleteinek kidolgozottságával emelkedik ki. A pályázó azonban a tér rajzolatának kialakításában, és több más ötletében is merev, formális, a helytől idegen javaslatokat tesz. Ennek a nagyvonalúnak szánt, ám erősen formalista megoldásnak nincs történeti előzménye. Sőt, a terv megbontja az Országház épület különös egyensúlyát, amely a barokk tömegkompozíció, a kupolája miatt reneszánsz jellegű, ugyanakkor gótikus részlet díszekkel gazdag épület barokkosítását hajtaná végre. Ezen a sugaras hangsúlyú burkolattal ellátott téren, ha a mérete megfelelő is, nem képzelhető el katonai díszelgés. Ugyanakkor ezt az ötletet a terv következetesen viszi végig, ebbe a rendszerbe illeszkednek a tér részletei, valamint az északi és a déli kert is. A Kossuth és a Rákóczi szobor a helyén marad ugyan, de környezetük átépítése, uniformizálása nem fogadható el. A szimmetria forszírozásán túl nem tűnik indokoltnak a Kossuth szoborával azonos, térérzetben azt meghaladó méretű burkolt felület kialakítása a Rákóczi szobor köré. Ebben a szigorú rendben nehezen helyezhető el a két '56-os emlékmű is, amelyek helye így, meglehetősen esetleges. A tér értékes faállományának feláldozása a formalizmus oltárán nem csak ésszerűtlen, de komoly konfliktusok forrása is lenne. A lobogó helyét sem találja a terv. A látványtervek szépen megformált szökőkútjaink magasra feltörő vízugarai konkurálnak a lobogóval. Az északi és a déli homlokzat előtt nem hagy elegendő helyet ahhoz, hogy ezek a szép, a környező épületekhez mérten hatalmas homlokzatok kellő mértékben érvényesüljenek. Különösen fontos ez a déli homlokzat esetében, ahol a metróból érkezők ezt a homlokzatot pillantják meg először. Az északi és a déli kertbe ugyanakkor szép szökőkutakat helyez a terv, és a két vizes medence elhelyezése is elfogadható, ha visszautalunk Steindl eredeti elképzelésére.

Az egykori terv – ugyan nem az itt jelölt helyen, hanem a két nagy szobornál - a vizes medencébe tervezte elhelyezni a két szellőző kutat. Jól megoldott ugyanakkor a tér külső lezárása. A kerítés pontosan megfelel a kiírásban foglaltaknak. Túl magas kialakítása azonban anakronisztikusan hathat a 21. században. Teljesíti ugyan a park nyitási-zárési követelményét, de nincs megadva a készítenő külső kerítés hossza. A több száz méter 2 m magas kovácsoltvas kerítés költségbeclése erősen alulkalkulált. A tér nagy része a belső biztonsági zónába kerül, ami azt jelenti, hogy a turisták és a városlakók ezt a jelentős területet nem vehetik birtokukba, s ez a megoldás a cél ellenébe hat. A tér gyalogos megközelítési irányait a pályamű a térszervezés rendjének veti alá, ami egészében véve jól működik, de túl sűrűn enged átjárást a villamos vágányon (ott is, ahol nem indokolt), ugyanakkor a metróból érkezők számára nem biztosít direkt kapcsolatot, holott ebből az irányból rendszeres időközönként egyszerre sokan érkeznek. A terv a mélygarázs elhelyezését is a formalista elképzelésnek rendeli alá, ugyanakkor a körív alatt vezetés a bontható burkolattal azt a törekvést mutatja, hogy a II. ütem kevés bontással legyen megvalósítható. Kétséges az elrendezés gazdaságossága. Az ív ilyen mérvű továbbfuttatása a Dunáig nem javasolt. Támogatandó elképzelés a villamospálya füvesítése, és különösen szép megoldás a metró felőli oldalon a vágányoknál szélesebb sávban történő füvesítés. Konceptiója maradéktalan megvalósítása érdekében a vágányt a déli kertenél áthelyezi, amire a kiírás nem ad lehetőséget. A pályázatban jó gondolat a nemeskő használata. A köríves sétányos a téglá idegen, a rakás a parkolók kijelölését idézi. A burkolat-architektúra indokolatlanul színpadiassá teszi a teret, amely megoldás bár lehetne jó térszervező effekt, ezen a helyen az ünnepélyesség, emelkedettség feloldódását eredményezi. A pályamű pontos képet ad a kerítésről, a szökőkutakról, a lobogóról, a padokról. A szökőkutak szépek, a padok azonban nem illenek a nagyvonalú, archaizáló térszervezéshez. A tervezett tér formavilágától idegen a javasolt utcabútorok (HESS fém-fa) stílusa. A növényalkalmazásra tett javaslat nagyon általános, a villamos mellé tervezett magas cserjesor pedig lezárja a látványt. A tér világítása ez eredeti hangulat helyreállítását irányozza elő, ez konzekvens a pályázatban. A pályázat kidolgozottsága közlekedési szempontból közepes, közlekedési szempontból érdemi javaslatot nem ad. Közúti hálózati rendszerben mindkét ütemben változtatásokat javasol. A változtatással összefüggően a 2-es villamos megálló áthelyezése nem kedvező, a gyalogos kapcsolatok romlanak. A pályázati kiírással (kérdés-válasz) ellentmondóan vágánykorrekciót tervez, melynek indokoltsága kérdéses. A tér környezetének átmenő forgalomtól történő mentesítése pozitív gondolat, de a javasolt II. ütem Tempo 30-as övezet nem a terület jellegének megfelelő forgalomcsillapítás. A tervezett forgalomtechnikai korrekció jó megoldás. Garázs konfigurációja, kapcsolatai nem egyértelműek, a ki-bejárat Garibaldi utcai villamosvonalat keresztező kijárata és Balassi Bálint utcai bejárata hibás, forgalomtechnikailag helytelen, nem megfelelő. A tér belső közúti forgalmi rendje, (delegáció, tűzoltó) kapuk elhelyezése, valamint az idegenforgalmi buszok megállóinak kidolgozása azonban igen. A gyalogos kapcsolatok kialakítása alacsony színvonalú, I. ütemű parkoló koncepciója nem követhető. A pályázó nem a kiadott közműgenplánon dolgozott és így néhol nehéz követni az általa felvázolt közmű-beavatkozásokat.

A pályamű karaktere a Bírálóbizottság számára formalista hatású volt. Számos műszaki megoldása alultervezett, más elképzelései (kerítés) pedig, mind a költségvetés, mind a szükségesség tekintetében túlzóan hatott.

Fentiek alapján a Bírálóbizottság a pályaművet összességében sem díjazásban, sem megvételben nem részesítette.

7-es sorszámú pályamű

A térrendezési javaslat megtartja a tér eredeti hármasság tagolódását. A keleti tér-rész szervezésénél szerencsésen ötvözi a „köztér” és a „park” jelleget az észak-déli gyalogos tengelyekkel. Ez a tér-rész a Kossuth és a Rákóczi szobor között eszmei tartalommal telítődik, létrehozva a „demokrácia terét”.

A sétány az északi és déli villamos megálló és a Metro lejárata között alkot lineáris kompozíciót, melyet hosszanti vízfelületekkel és a déli szakaszon új fasorokkal gazdagít.

A tengely a főbejárat előtt, nagyeleemes burkolatú, reprezentatív előtérré bővül. A tengely nemcsak az említett, eredeti helyükön megtartott szobrokat, hanem az 56-os emlékhelyeket és az Országzászlót is felfűzi. Ez utóbbi elhelyezése nem jó megoldás.

Ebbe a sétányba integrálja, a térszint lejtős lesüllyesztésével – a pályázók közül egyedül – a látogató-centrumot, melynek az egész környékre vonatkozó funkciót szán. A felvetés azonban ötlet szinten marad, mivel a kijárat messze kerül a biztonsági zónától, így a látogatók átvizsgálása változatlanul csak az Országház épületében történhet.

Jó a burkolt felületek és a park felületek aránya. Jó a „zöld villamos” ötletének felvetése. A keleti térrészt a tervezett „metro kerttel” jól kapcsolja a gyalogos áramlás fő irányaihoz (Metró, Vértanúk tere). Az északi és déli parkban dunai kivezetést, sétányt tervez.

Ugyanakkor a déli gyalogos híd túl közel kerül az épülethez, így egy fontos nézőpontból zavaróan vágja szét a homlokzatot.

Ugyancsak zavaró térrendezési elemek a keleti oldal gyalogos rámpái és a déli oldalon a garázs lejárata. Túl sok sebet ejt a tér felszínén.

Vízfelületek inkább kitöltő elemként illeszkednek a kompozícióba. A Kossuth szobor mögötti tó elhibázott javaslat. Szintén vitatható elem az Alkotmány utca felőli hármasság szökőkút rendszer, mely a tér meglévő asszimetriáját és a tengelyváltást inkább felerősíti, mintsem tompítaná.

Szerencsés elgondolás az épület főbejárati szárnyának északi és déli oldalán kialakított kert. Ezekbe a kertekbe rejti a felvezetési útvonalat és a biztonsági zóna határolását. A sávós növénytelepítésnek ellentmond az íves vonalvezetésű delegációs útvonal.

Nagyon részletes értékelést ad a növényzet jelenlegi állapotáról. A pótlásra tett javaslataira inkább a sokféleség a jellemző, nem szerencsés. Növény kiültetést nem dokumentál.

Foglalkozik a tér megvilágításával, de a világítótestek megválasztása nem meggyőző. Ez a tervezett utcabútorokra is vonatkozik, visszautal a korábbi pályázatra, nem ad önálló javaslatot.

A pályázó nem vette kellően figyelembe a kiírás „biztonsági” követelményeit. Nem adott javaslatot a külső biztonsági zóna gépjárművek behajtását megakadályozó határvonalára, hacsak a tervezett (de az előzőekben már formai szempontból kritizált) gyalogos rámpákat nem tekintjük ilyen rendszer részének. Ugyanígy nem tervezte meg a belső biztonsági zóna határának állandó lezárását, ennek módját és a hozzátartozó jelzőrendszert.

A pályázat közlekedési szempontból alaposan kidolgozott. Itt is megemlíthjük az átgondolt gyalogos kapcsolatokat, kerékpár utat és a dunai kivezetéseket. Az Alkotmány utca felőli garázs lehajtó megfelelő, de az Akadémia utca felőli ki-behajtás eltűzött, forgalomtechnikai megoldása vitatható.

A közmű kiváltásokkal kellő mértékben foglalkozik, mindenre kiterjedően megoldja a közművesítés kérdéseit.

A pályaművet a Bírálóbizottság részeredményei alapján 1.5 millió Ft összegű kiemelt megvételben részesítette.

8-as sorszámú pályamű

A terv térépítészeti kialakítást a nagyméretű – az Észak-Déli tengelyt hangsúlyozó téralakítás – összefüggő zöldfelületek és a légbeszívó kutak körül megtartott partre-re-k méltóságteljes nyugodtsága jellemzi.

A főlépcső elé helyezett, hosszan elnyúló díszmedence erőteljesen kettévágja a teret, megakadályozva az épület főbejáratának megközelítését.

A pályázó a nemzeti lobogót jelenlegi helyén hagyja, de előterét beszűkíti a burkolatból kiemelkedő – szakrális gondolatokat idéző – ferde, nagyméretű kólappal.

A burkolatok és térarányok kialakítása túlzottan megnyújtja a teret, figyelmen kívül hagyva a háttér épület homlokzati tagozatának hangsúlyos tengelyét.

Kiszélesedő városi pihenő térként alakítja a Kossuth szobrot övező két fasor alatt haladó sétányt, előterében nagyméretű virágfelületekkel. Nem támogatható viszont, hogy a tér „a városlakók igényeit kielégítve” függőágyak, s más, a tér méltóságához nem illő térberendezési tárgyak kerüljenek elhelyezésre.

A terv átgondolt megoldást ad mind a tér külső, mind a belső biztonsági zónájának kialakítására. A teret, mint közparkot állandó jelleggel körülzárja, a Steindl-féle neogótikus rácsozattal azonos kerítéssel, a fő belépési pontoknál elfordítható kapukkal megnyitva. Megjegyzendő, hogy az Alkotmány utcai oldalon a beforduló kapuszárnyak túlzott hossza zavaró lehet. A Vértanúk tere felől érkezők számára kiszélesíti a gyalogos járdát, de közvetlen bevezetést a terre sem itt, sem a metró irányából nem ad.

Értékelendő alternatív javaslata a pályázatnak, hogy a kerítés helyett a külső és belső lehatárolás kőszegéllyel kísért „árok” legyen örökzöld nyírott sövényvel betelepítve. A belső biztonsági zóna határán elegáns megoldás ugyanezen elemnél a sövénybe rejtett mobil kerítés javaslata.

Az terv egyik legerősebb ötlete az északi és déli kert kapcsoltteremtése a Dunával, a kilátópontokhoz és a rakparthoz is levezető két híddal, melyek egyszerű szerkezete belesimul a környezetbe. Ezzel ellentétben elhibázott gondolat a déli kertben pihenőterek fölé magasodó, az épület látványát zavaró ferde tető elhelyezése, az északi oldalon pedig méltatlan a homlokzat látványát zavaró nagyméretű parkolófelület kialakítása.

A meglévő szobrok környezete szépen megoldott, a meglévő kialakítást fejleszti tovább. A terv burkolat kiválasztása igényes, mindenütt a használati funkcióknak alárendelten alkalmazza a különböző nemeskő anyagokat. A gépkocsiforgalom számára kijelölt helyeken szürke gránitot, a dísztéren és a sétányokon világos mészkőlapokat javasol.

A tér megvilágítása „élőfa” jellegű lámpákkal, változó világítótestekkel elhibázott gondolat, teljesen zavaros képet ad. A javasolt utcabútorok korszerűek, de itt is a sokféleség és a formák keveredése jellemző.

A terv erénye, hogy az Országház előtti téren megtart minden értékes és ma is jól használt zöldfelületet, s ezt fejleszti tovább – északon nyírt, határozott kontúrú, míg délen a hullámzó szabadabb formálású cserjefelületek – telepítésével.

A pályázat forgalomtechnikai és közlekedési szempontból közepes, de a garázs kidolgozása és annak közúti kapcsolatai kiemelkedően jók.

A terv közúti és tömegközlekedési rendszere az mindkét ütemben változatlan a déli kert kivételével, megjegyezve, hogy az I. ütem északi oldalra koncentrált parkolójának férőhelyszáma nem kielégítő. Az Országházhoz közvetlenül irányuló forgalom ki- és behajtó pontjainak számát csökkenti, a delegációk bevezetését az északi parkolón keresztül biztosítja. A belső teherforgalmi kiszolgálás és a tűzoltó járművek forgalma a jelenlegi felületeken történik.

A pályázó megítélése szerint a tervezett burkolatok és zöldfelületek, valamint a díszmedence a jelenlegi vízhálózatról ellátható. A pályázó a közművesítés kérdését közepes színvonalon oldotta meg. Reálisan nem értékelhető a költségbecslésbe beállított közműkiváltások összege.

A Bírálóbizottság a pályázatot a továbbtervezés számára értékes részletei miatt 500.000 Ft megvételben részesítette.

9-es sorszámú pályamű

A pályamű bátortalan koncepciót képvisel, nem dönti el, hogy mi legyen hangsúlyos és mi nem. Elhibázott gondolat az esetlegesen koppanó, csonka térburkolat alkalmazása. Nagyon merev az északról és délről érkező út egyenes vonalvezetése, és a parkolók felfűzése erre az útvonalra.

Biztonsági szempontból a sövény és a kerítések megfelelnek, de túl hangsúlyosak, durván zárják be és darabolják a tereket. A dupla kerítés látványa nem vonzó, belső elvágja a burkolati mintázatot. Tetszetős a szinteken elválasztott, közönség számára garázs ötlete. Jó a metró felőli elhelyezés. A terv értékes kapcsolatot teremt a Dunával a két gyalogoshíd javaslatával.

A pályázatban jó gondolat a nemes kő használata. Azonban a dísztér burkolati mezőivel nem sikerült megtalálni és kirajzolni a kapcsolatot az Alkotmány utcával. Nem támogatható a Rákóczi szobor körüli koncentrikus ültetés a tér szélén.

A tervezett mélygarázs kapcsolat Báthory utcai elhelyezése, közúti kapcsolatai funkcionálisan megfelelőek, de a gyalogos felületeket jelentősen csökkenti. A tér belső forgalmi rendje megoldott. A pályamű megoldja a szükséges közműkiváltásokat, illetve az új hálózatokat.

A Bírálóbizottság a pályaművet összességében sem díjazásban, sem megvételben nem részesítette.

11-es sorszámú pályamű

A terv egységes, átgondolt burkolat – utcabútor - zöldfelületképzés koncepcióra épül, modern javaslatot ad a hármastagolásra, annak egységeit gyalogos passzázsrendszerrel összeköti. Az Országház ortogonális tengelyeihez igazodó, hangsúlyosan észak-déli fő sétányokat finoman, a valós közlekedési irányoknak megfelelően köti össze, vezeti a keskenyebb, szögben csatlakozó utakkal, amelyek egy másik derékszögű koordináta-rendszert alkotnak.

A tematikus kertek gondolata egyéni és kiemelendő. A déli részen a vizek kertje, az északi egységben a Zen hangok kertje támogatandó és érdekes színfolt lenne a város életében. A vízfelületet szépen, a tematikus koncepcióba illően alkalmazza – a vizek kertjében a gyalogos forgalom vezetését hangsúlyozza.

A beton utcabútorok és a Duna hullámvázát felidéző burkolatként javasolt PRESS beton (grafikai beton) egyedi, egységesen kidolgozott, azonban annak finomítása szükséges, tekintettel az Országház történelmi környezetére és a takaríthatóságra és járhatóságra (különösen reprezentáció során). Érdekes megoldás, hogy az utcabútorok este világítótestként is működnek. Az eltolható ládák és a pályázat ennek megvalósítására vonatkozó ötlete kiváló.

A többi pályázathoz képest a téren belüli kapcsolatok sokrétűbbek, kiválóan felismeri a külső kapcsolatrendszert és a belső használat irányait. A Pályamű erénye, hogy a kapcsolatrendszerekre szervezi az alapkonceptiót, azt tudatosan és elegánsan megvalósítja. A Metró felőli bevezetés a főtengety, az Alkotmány utca tengelyét továbbvezeti az Országház előtti nagy, egybefüggő tér felé, a Szabadság tér - Vértanúk tere felől érkező gyalogosforgalmat vizuálisan is rávezeti a térre a gyalogos út menti vízsávval, továbbá a gyalogos rendszert rávezeti a Dunára. A főirányok mellett kijelöli a mellékterek használatát a rendszerbe tökéletesen illő belső rendszerrel. Ezekkel a gesztusokkal a Kossuth teret városi térre teszi, bevonja a város életébe.

A Pályamű javaslata a Nádor utca lezárására az átmenő forgalom elől kedvező, a Kossuth tér használatát így kibővíti és ezáltal az Országháztól szemben álló két műemléki épület a tér valóságos térfalává válik. Azonban annak a mélygarázsba való lehajtókkal való indítása ellentmondásos. A Bírálóbizottság nem tartja kívánatosnak a teljes forgalom kizárását, a gyalogos rendszer helyett javasolható a korlátozott forgalmúvá alakítás.

A belső zónát kordonnal határolja, azonban annak kialakítása jelzésszerű. A tér külső lezárására sövényvel és térdfallal történik. A széles zöld sávba foglalt villamosvágány mind városi szempontból, mind védelmi szempontból figyelemre méltó, jó megoldás, erős eleme a tervnek.

A szobrokat eredeti helyükön tartja, önálló, hangsúlyos, burkolt terekkel emeli ki. Az '56-os emlékműveket az észak-déli tengelyre helyezi.

A látogatóközpontot jó helyen helyezi el, közel a főbejárathoz.

A Pályamű hiányossága, hogy a közműrendszert és a közlekedést csak jelzésszerűen mutatja be.

A pályaművet a Bírálóbizottság több elemét is tekintve egyéninek és kiemelkedőnek ítélte, és ezért 3.5 millió Ft-os II. díjban részesítette.

12-es sorszámú pályamű

Értékes eleme a tervnek, hogy a II. ütemben a Nádor utcai közlekedés mögöttes utcákra terelésével, a tér faltól-falig rendezésével a Kúria és az FVM épületét is a tér részévé teszi, ezzel új minőséget hoz létre – az eddiginél sokkal jelentősebb méretű városi teret – noha a villamosforgalom veszélyt is jelent.

A terület tagolásakor az Országház koordinátarendszerét csak az épület közelében tartja meg, a tér nagyobbik részén az Alkotmány utca, Nádor utca alkotta tengelyekre szervez – ezzel a Kossuth tér városi tér jellegét hangsúlyozza. A két koordinátarendszer közötti átmenetet a medence oldja fel. A műleírásban szereplő felülnézeti látványtervek jól mutatják ezt az alaposan átgondolt térszervezést.

Az épület középső rizalitjának kiemelése a tér burkolati rendszerének kialakítása által jó gondolat. A ferde gyalogostengelyek behúzása kissé önkényes, inkább madártávlatból látható csak.

A pályázat célja, hogy a tér önálló karaktert kapjon, de ne vetélkedjen az Országházzal („ússzon a zöldben, és mint egy hatalmas, mindenki által megcsodált óceánjáró kössön ki a téren, és csak az arra kijelölt pontokon – hajóhidak - lehessen megközelíteni”). A tér kettős szerepét a vízzel konzekvensen választja el, és következetes térformálást és anyaghasználatot alkalmaz. A gondolat érthető, de nem biztos, hogy ilyen erőteljes eszközökkel kell elválasztani egymástól a reprezentatív és a városi tér funkciót. Nem értünk egyet azzal sem, hogy az épületnek a vízben kell úsznia. A „vizesárok” elkülöníti az Országház épületét a közönségtől, arisztokratikus távolságtartást sugallva, ami nem szerencsés.

Jó az Országház előtti téren a jelentősebb gyalogosforgalomnak megfelelően sok gyalogos felülettel, kisebb ágyásokkal kialakított déli térrész és a nyugodtabb, egybefüggő zöldfelületekkel ellátott északi térrész megfogalmazása.

A Kossuth szobor környezetét – helyesen – nem alakítja át, megfelelően megoldott.

A Rákóczi szobor körül jó arányú, a rendszerbe illő zöld szigetet alakít ki.

A két '56-os emlékhely egyesítése támogatható, bár szülhet politikai konfliktust!

Gyalogos forgalom vezetésénél tekintetbe veszi fő irányokat. A lobogónak nekivezetett gyalogostengely érdekes gondolat, jó hangsúlyt ad, környezetének átalakítása jó javaslat. A hozzá vezető ferde út sem osztja, zavarja meg – mint más pályázatokban – a Kossuth szoborcsoport előtti ünnepélyes parkot. A Vértanúk tere felőli megközelítés jól megoldott. A Nádor utcát zöldfelületekkel, pihenőfelületekkel tagolt, jól használható gyalogos sétánnyá alakítja – ez értéke a tervnek.

A látogatóközpont elhelyezése, metró megállóhoz közeli kialakításának javaslata nagyon is támogatható, továbbtervezésre javasolható. A több funkció erre a pontra telepítése felszabadítja a tér másik oldalát, s az ettől ünnepélyesebb marad, ez meg mindennapok céljára használhatóbbá válik.

Az északi és déli kert szépen megoldott, a belső biztonsági zóna határát jól választja meg: olyan távol kerül az épülettől, hogy ezzel lehetővé teszi, hogy az Országházhoz tartozó kis tér kialakítását az áthajtó körüli parterre az épülethez illeszkedjen.

Helyesnek tartjuk a két kert egészen különböző tervezését: az északi kert klasszikus, átlós, tengelyes kialakítását (a tér a Károlyi szobor mögötti fásítással háttérrel ad).

Az északi kert laza, inkább modern hangulatú, két eleme van, egy hangsúlytalan: a fűvesített pályán átlósan áthaladó villamos és az Országház hossz tengelyébe állított medence és gépkocsi áthajtó ez a kert ritkás növényzete révén lehetőséget teremt a Duna látványának feltárására. A József Attila szobrot áthelyezi az északi kertbe, önálló terességgel a Duna felé fordítva. Lehet, hogy a két szobor így túl közel került egymáshoz. József Attila szobrának áthelyezése az északi oldalra pedig vitatható.

A központi téren a kilátó rámpák értelmét megkérdőjelezzük (nincs hová kilátni, csak belátni – belátórámpa), jónak tartjuk viszont a víz fölé nyúló két stéget (ha már van medence).

Az Országház stílusához illő kerítést javasol. A tér külső lezárására vonatkozó előírásnak a terv nem felel meg.

A felső vezeték nélküli trolis és villamosok gondolata nagyon is korszerű!

Értékes javaslat a déli kert alatti mélygarázs kialakításra.

A belső védelmi zónában klasszikus utcabútorokat javasol, kívül modern bútorcsaládot, ez a kettősség nem támogatható, zavaros képet eredményezhet – bár a terv alapkoncepciójába illik ez a határozott kettősség.

A világítás megoldásait nem részletezi, a régi - új kettőssége itt is követhető megoldás. Ez a másik pályázat – a 6-os pályázat mellett – melyben „történeti” világítótestek javaslata megjelenik.

Jó gondolat a jelentős virágfelületek létesítése, azonban a tervezett fásítás mértéke (154 fa) a kivágott fákat pótolja vissza.

Közlekedés javaslatai sok ötletet tartalmaznak, részleteiben nem kidolgozottak. A terv erőssége a hármas mélygarázs koncepció. Jó ötlet a déli kertrész alatt - (Miniszterelnöki Hivatal előtt) - javasolt garázs. Ezt azonban a metrónak itt a felszín alatt elhelyezkedő létesítményeinek kiváltási költségei – melyről a pályázó valószínűleg nem tudhatott - meghiúsítják.

A mélygarázs Alkotmány utcai le – felhajtó rámpái kedvezőek. Javasolt négyszintes elrendezése (szinteltolással) figyelemre méltó. Az elválasztott képviselői garázs ötlete esetlegesen önálló Balassi Bálint utcai kapcsolattal kedvező. Garázs alaprajzai szakszerűek, belső és külső gyalogos kapcsolatai átgondoltak, a javasolt forgalomcsillapításhoz kedvezően illeszkednek a gyalogos kapcsolatok.

A pályázat közlekedési szempontból átgondolt, garázsokkal kapcsolatos javaslatai kiemelkedően jók.

A tervek áttekinthetősége, rajzi feldolgozás megfelelő – jók a műleírásba betett látványok.

A Bírálóbizottság a pályaművet összességében igen értékesnek ítélte, és ezért 3 millió forintot III. díjban részesítette.

13-as sorszámú pályamű

Első közelítésben azonnal feltűnik a terv két markáns jellemzője, a raszterrácsos parkszerkezet és az u alakú vízfelület. Mindkettő hibás irányba mozdítja a koncepciót.

Tér- és kertépítészeti, városképi megfelelés szempontjából a pályaműben szereplő a ház előtt futó medence nem olyan széles, mint más tervek hasonló megoldásai. Viszont kétszeres I alakban szinte bekeretezi a főhomlokzatot. Ez a „vizesárok” védelmi szempontból nem tűnik praktikusnak, látványa pedig erőteljesen, szinte erőszakosan elválasztja az Országházat a tértől. Sok pályázó felveti a víz megjelenésének kérdését. A konkrét megfogalmazások viszont nem értékelhetőek pozitívan.

A központi tér szilárd burkolatú és parkosított felületeinek felkockázása nem szerencsés megoldás. Nem alkot önálló tereket, csupán zavaró módon metszeti össze a tengelyeket, elaprózva ez által a parkot. A gyalogos forgalom vezetése nem képez koncepciót, inkább a raszterből következő módon, esetlegesen teremt kapcsolatot a külső járdával.

A külső biztonsági zóna kialakítása a javasolt módon nem megfelelő. A belső biztonsági zóna túl vegyes, működtetése nem világos. A villamosvágány füvesítése jó gondolat, a terv által javasolt szakaszon túl, végig elképzelhető. Részletesen kidolgozza a növényalkalmazást honos növényekre építve. Helyesen látja, hogy a lámpaszlopokat célszerű a széleken elhelyezni, a főhomlokzat minél zavartalanabb látványa érdekében.

A pályamű első ütemben javasolt közúti hálózata változatlan, a második ütemben javasolt forgalomcsillapítási javaslat kiváló. A pályázó a mélygarázzsal érdemben nem foglalkozott, így a közművekkel kapcsolatos kérdéseket is ennek megfelelően kezeli. Annak ellenére, hogy közmű tervlap nem tünteti fel a mélygarázs kontúrját látható, hogy jelentős közműkiváltások lennének szükségesek.

Fentiek alapján a Bírálóbizottság a pályaművet összességében sem díjazásban, sem megvételben nem részesítette.

14-es sorszámú pályamű

A tér dramaturgiája tudatos, következetes. A külső térkapcsolatokat (a metróból érkezők beengedését kivéve) jól oldja meg.

A Kossuth és Rákóczi-szobrok helyzete és környezetük jól átgondolt, illik a kompozícióba.

A Vértanúk terének átalakítása teljesen indokolatlan. Jó megoldás azonban a tér kiterjesztése minden oldalon a térfalakig. Nagy értéke a tervnek a tér teljes gyalogos zónává alakítása.

A pályamű megszünteti az Országház és a Duna közötti hagyományos, világörökségi értéket jelentő kapcsolatot

Értékes javaslat a Szabadság-téri tengely behozatala, azonban ellentmond neki, hogy a mélygarázs-lejárat a gyalogos mozgást keresztbemetszi.

A tér külső védelmét a tájépítészeti eszközeivel (terep, vízfelület, vízesés, sétány kiemelése, növénytelepítés és egy kis kerítés) oldja meg.

A belső zóna lehatárolása telitalálat, burkolatba zárható, elegáns, finom, hajlított fémpálcás fémkerítés. Igényes, szép megoldás.

A vízfelületek formavilága az Országháztól idegen, bár ez a koncepcióból következik, mivel táji képződmény akar lenni, nem architektúra. Ilyen értelemben konzekvensebb megoldás, mint a legtöbb tervben alkalmazott „vizesárok”.

Az Alkotmány utca felől díszburkolat jelöl, egyébként nem részletezi a megoldásokat, így a burkolataalkalmazás nem értékelhető.

Az utcabútorok közül a kerítést dolgozza ki részletesen.

A növényalkalmazás során erőteljes, észszerű ritkításra tesz javaslatot. A vízfelülethez igazított növényültetés (nád, gyékény) a tervezett megoldásnak megfelelő (csak nem az Országház környezetében). Jó gondolat az egységes raszteres cseresznyeliget s a kilátást meghagyó 4m-es törzsű platán. A növénykiültetés jól kidolgozott, a terven pontosan követhető.

A tér világítást részletesen megoldja, minden típust alkalmaz, a terv szellemének megfelelő.

A pályázat közúti hálózati rendszere átgondolt, nagyvonalú. Alapelve az átmenő közúti forgalomtól való mentesítés, korszerű körbejárható gyalogos rendszer. Eredeti ötlet a kiépített gyalogos felület és a budai gyalogos híd kapcsolat.

I ütemű északi koncentrált parkoló elhelyezése jó. A mélygarázs Kossuth téri villamossal párhuzamos, le – felhajtó rámpái jól illeszkednek a tervezett forgalomcsillapított felületekhez.

A belső és külső gyalogos kapcsolatok összekötése átgondolt. Nagy Imre téri körforgalmi javaslata a garázs kapcsolat szempontjából is kedvező.

Parti villamos vonalvezetési javaslata a metróhoz kapcsolódó alapviszonylat mellett kizárólag időszakos látvány jellegű, melynek előnyei nem jelentkeznek.

A terv közlekedési kidolgozása színvonalas, sok eredeti hasznosítható ötletet tartalmaz.

A pályamű a „találkozás tere” lesüllyesztésével, valamint a mélygarázzsal együtt igen jelentős közműkiváltásokat igényel. A DN 1200 Sentab víz főnyomóvezeték kiváltása mellett hozzányúl a 235/235-ös szelvényű főgyűjtőhöz is, mely nem igazán kedvező. Összességében a tér átépítéshez szükséges közműkiváltások megfelelőek.

Általánosságban a Bírálóbizottság a tervben sok jó ötletet vélt felfedezni, ugyanakkor a tájalakításban mégis minden szimbolikus jelentést nélkülöz. A vékony gyalogoshíd átvezetése a Dunán – bár remek a valaha volt kapcsolatot állít vissza – nem járható út ezen a helyen.

A Bírálóbizottság néhány jó eredeti gondolatot, ötletet fedezett fel a pályaműben, ezért 500.000 Ft megvételben részesítette.

V. A pályázat eredménye

A Budapest V. ker. Kossuth tér felszíni rendezésére kiírt térépítészeti tervpályázat eredménye az alábbi:

A Bírálóbizottság egyhangúlag úgy dönt, hogy

I. díjban a 3-as sorszámú pályázatot részesíti, és a tervpályázat nyertesének nyilvánítja
/összege: 4.5 millió Ft/

II. díjban a 11-es sorszámú pályázatot részesíti
/összege: 3.5 millió Ft/

III. díjban a 12-es sorszámú pályázatot részesíti
/összege: 3.0 millió Ft/

Kiemelt megvételben az 1-es sorszámú pályaművet részesíti
/összege: 2.0 millió Ft/

Kiemelt megvételben a 7-es sorszámú pályaművet részesíti
/összege: 1.5 millió Ft/

Megvételben a 4-es, 5-ös, 8-as, 14-es pályázatot részesíti.
/összege: egyenként 500 e Ft/

KIVONAT

a

Budapest V. ker. Kossuth tér felszíni rendezésére térépítészeti tervpályázat
2007. augusztus 8-i ülésének jegyzőkönyvéből

A 4.500.000.- Ft összegű I. díjban részesült 3-as sorszámú pályamű szerzői:

S73 Kft. (1113. Bp., Bocskai út 44.)

Dr. Balogh Péter István, Gyüre Borbála, Homann János, Kuti Zalán, Mohácsi Sándor,
Pécsi Máté, Pintér Klára Katalin, Radics Mónika, Gergely Antal, Barkács Gyula,
Sadecky Alajos, Csábi Gábor, Volkay János

A 3.500.000.- Ft összegű II. díjban részesült 11-es sorszámú pályamű szerzői:

Városi Tájkép Csoport Kft. (7400. Kaposvár, Rippl-Rónai u 1/A I/7)

Zsuffa és Kalmár Kft. (1146 Budapest, Hungária krt. 198.)

P-ART Műterem (1028, Budapest, Törökvész út 65/a)

Pyka Zsolt és Szöllőssy Barbara, Zsuffa Zsolt, Papp Glória, Fejes Tamás, Sirbek Etelka

A 3.000.000.-Ft összegű III. díjban részesült 12-es sorszámú pályamű szerzői:

Bp-i Corvinus Egyetem Kert- és Szabadtérterv Tanszék (1118.Bp. Kakukk út 18/A)

dr. Jámbor Imre, dr. Balogh Péter István, Almási Balázs, Bócs Beatrix,
Csepely-Knorr Luca, Fally Veronika, Terpó Veronika, Varga Eszter, Kiss Csaba

A 2.000.000.-Ft összegű kiemelt megvételben részesült 1-es sorszámú pályamű szerzői:

GARTEN Stúdió Kft. (1012. Bp., Pálya u. 13.)

Szloszjár György, Vastagh Gabriella, Massány Edina, Remeczki Rita, Stéhli Zoltán,
Steffler István, Bokker István, Volkai János, Sulyok Andor, Pelle Ervin, Aniotné
Kallay Gizella

Az 1.500.000.-Ft összegű kiemelt megvételben részesült 7-es sorszámú pályamű szerzői:

GELESZ és LENZSÉR Kft. (1114. Bp., Mészöly utca 4.)

G. Lenzsér Ágnes, Locsmáncsi Gábor, Nádai Brigitta, Visnyei Ilona, Hobl Géza,
Kovács Lászlóné, Bujdosó Attila, Gelesz András, Gyulai Attila, Payr Anna,
Safranka Péter, Steiner Balázs Miklós, Vértessy László

Az 500.000.-Ft összegű megvételben részesült 4-es sorszámú pályamű szerzői:

Sándor Kertépítész Kft. (1061. Bp., Paulay Ede u. 19.)
Sándor János, Gulyás Imre, Sándor Gábor, Kun Béla, Béres Mihály, Sándor Tamás,

Az 500.000.-Ft összegű megvételben részesült 5-ös sorszámú pályamű szerzői:

Studio ARS LOCI Kft. (1114. Bp., Bartók Béla út 61.)
Fazakas Gábor, Haluska János, Karlóccainé Bakay Eszter, Karlócai Péter, Vámos István

Az 500.000.-Ft összegű megvételben részesült 8-as sorszámú pályamű szerzői:

LÉPTÉK-TERV Bt. (1136. Bp., Raul Wallenberg u. 2. 4 em.3.)
Szakács Barnabás, Komlósne Hlatky Katalin, Bojti András, Vonnák Kata, Nagy Katalin,
Tóth Tibor, Lengyel Sándor, Jäger Tünde, Szabó Franciska, Tóth Eszter, Gedei Gábor,
Molnár István

Az 500.000.-Ft összegű megvételben részesült 14-es sorszámú pályamű szerzői:

CÉH-PROJEKT Kft. (1112. Bp., Igmándi u. 18.)
Somogyi Miklós, Komlósne Hlatky Katalin, Takács Ákos, Fazekas Csaba, Müller Ferenc,
Bánszky Szabolcs, Ferenc Dániel, Keresztes Zsolt, Maurer Klimes Ákos, Kiss Gergely,
Kovács Árpád, Muszbek Johanna, Pozsár Péter, Szohr Gábor, Tihanyi Dominika,
Horváth Liliána, Kapinya Tünde

